

LAIHIAN SEURAKUNTA

TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISKATSAUS	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Katsaus Suomen taloustilanteeseen	3
1.3 Laihian seurakunnan talouden kehitys	4
1.3.1 Pidemmän aikavälin vertailua	4
1.3.2 Talousarviovertailua	6
1.3.3 Kiinteistökulujen vertailua	7
1.3.4 Lopuksi	8
1.4 Kokonaiskirkon tilanne Suomessa	9
1.5 Olennaiset tapahtumat Laihian seurakunnassa vuonna 2016	9
2. HALLINTO	11
2.1 Vaalilautakunta.....	11
2.2 Kirkkovaltuusto	11
2.3 Tilintarkastus	12
2.4 Kirkkoneuvosto	12
2.5 Jumalanpalvelustyön johtokunta	12
2.6 Diakoniatyön johtokunta	13
2.7 Lähetystyön johtokunta	14
2.8 Lapsityön johtokunta	15
2.9 Nuorisotyön johtokunta	15
2.10 Toimikunnat	16
2.11 Aloitteet	16
3. HENKILÖSTÖ.....	17
3.1 Vakituiset virka- ja työsuhteet.....	17
3.2 Tilapäiset työsuhteet.....	18
3.3 Vapaaehtoiset seurakunnassa	18
3.4 Koulutus	19
4. SEURAKUNNAN JÄSENET.....	20
4.1 Väestön muutokset	20
4.2 Avioliitot	20
5. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILUT	21
5.1 Hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	21
5.2 Käyttötalouden toteutumisvertailu	51

5.3	Tuloslaskelman toteutumisvertailu.....	51
5.4	Investointiosan toteutumisvertailu	51
5.5	Rahoitusosan toteutumisvertailu	52
6.	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNANRAHOITUS	
	53	
6.1	Tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	53
6.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	54
6.3	Tase ja sen tunnusluvut	56
6.4	Riskienhallinta.....	57
7.	KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	
	JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	58

1. YLEISKATSAUS

1.1 Yleistä

Seurakunnan kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä noudatetaan kirkkolakia ja -järjestystä, taloussääntöä sekä soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kirkkohallitus antaa ohjeet kirjanpitolain säännösten soveltamisesta. Kirkkohallituksen antamat ohjeet ovat osana kirjanpitolain edellyttämää hyvää kirjanpitolapaa seurakunnan kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä.

Toimintakertomuksessa esitellään seurakunnan tavoitteita, toimintaa ja taloudellista tilannetta lyhyesti. Siinä verrataan myös toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kyseiselle vuodelle tehtyyn toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Kirkkoneuvoston on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi mikäli tulos on alijäämäinen. Myös tulevia mahdollisuuksia ja uhkia voidaan käsitellä kertomuksessa.

Toimintasuunnitelmissa vuodelle 2016 johtokunnat esittivät eri työmuodoille toiminnalliset tavoitteet sekä tilikohtaisen toimintatuotto- ja toimintakuluarvion. Kirkkovaltuusto on ne käsitellyt ja hyväksynyt pääosin sellaisenaan. Toimintakertomuksessa arvioidaan miten tavoitteet ovat toteutuneet.

1.2 Katsaus Suomen taloustilanteeseen

Suomen julkisen talouden tila on ollut heikko jo lähes vuosikymmenen. Teollisuuden rakennemuutos ja väestön ikääntyminen ovat heikentäneet julkista taloutta. Suhdannetilanteen normalisoituminen ei riitä parantamaan julkisen talouden tilaa olennaisesti, sillä väestön ikääntyminen jatkuu ja rakenteellinen työttömyys on korkea. Myös ensi vuosikymmenellä on varauduttava vaatimattomaan talouskasvuun. Keskeiset hallituksen asettamat tavoitteet eivät täyty. Tavoitteesta, jonka mukaan lisävelkaa ei oteta vuoden 2021 jälkeen, ollaan vielä kaukana. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy kuitenkin tavoitellusti lievään laskuun vuosikymmenen lopussa, mutta velkasuhde uhkaa kääntyä uudelleen kasvuun 2020-luvulla.

Tilastokeskuksen mukaan koko vuoden 2016 bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 1,6 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä bruttokansantuote kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli 0,4 %) ja 1,9 prosenttia vuodentakaisesta (oli 1,6 %). Viennin volyymi kasvoi loka-joulukuussa 0,6 prosenttia ja tuonnin volyymi 1,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit kasvoivat 3,0 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi 0,1 prosenttia ja julkisten kulutusmenojen volyymi pieneni 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Käyvin hinnoin laskettuina yksityiset kulutusmenot kasvoivat 0,8 prosenttia ja julkiset kulutusmenot vähenivät 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen tavoitteena on nostaa Suomen talous kestävä kasvun ja kohenevan työllisyyden uralle sekä turvata julkisten palvelujen ja sosiaaliturvan rahoitus. Velkaantuminen suhteessa bruttokansantuotteeseen taitetaan vaalikauden loppuun mennessä ja velaksi eläminen lopetetaan v. 2021. Hallitus sitoutuu tekemään hallituskauden aikana pää-

töksiä säästöistä ja rakenteellisista uudistuksista, joita tarvitaan julkisen talouden 10 mrd. euron kestävyysvajeen kattamiseen. Verotuksen painopistettä siirretään työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti haattaveroihin. Kokonaisveroaste ei nouse vaalikauden aikana. Julkisen talouden tasapainottaminen hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty välittömästi.

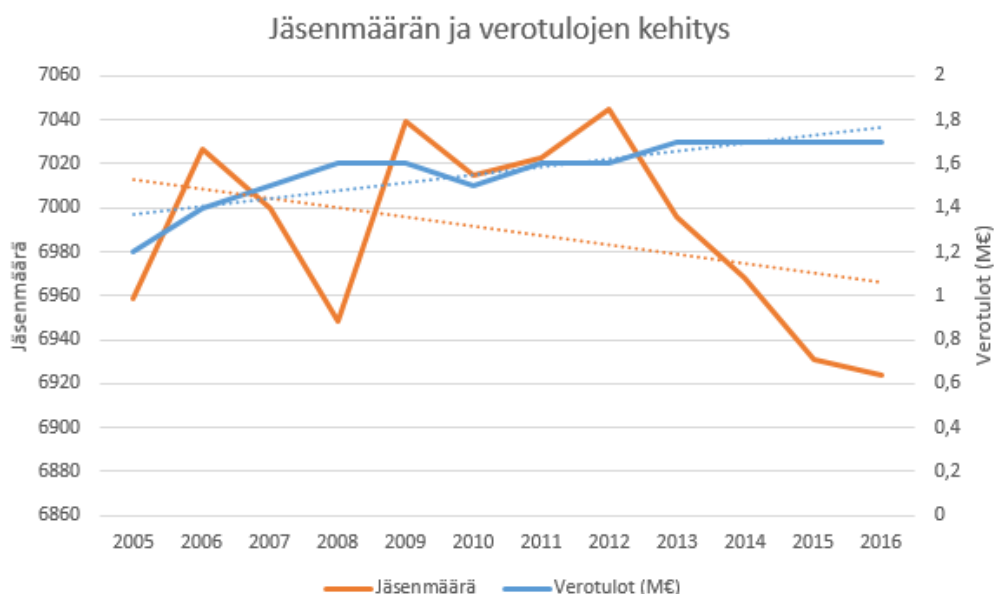
Työllisten määrä laski vuosina 2013–2015 lähes 2 prosentilla. Vuonna 2016 työllisyystilanne kääntyi talouden kasvun myötä jälleen parempaan suuntaan sekä työllisten että tehtyjen työtuntien määrän lisääntyessä. Työllisyysaste on vuonna 2016 myös kääntynyt nousuun, mutta hallitusohjelman tavoitteena oleva 72 prosentin työllisyysaste on kaukana. Työllisyysasteen nostaminen 72 prosenttiin vaatisi merkittävää lisäystä sekä työvoiman kysyntään että työn tarjontaan. Työn kysyntä on kääntynyt kasvuun vuoden 2016 aikana avointen työpaikkojen määrän noustessa yli 40 000:n tasolle, mikä on samaa luokkaa kuin vuoden 2007 suhdannehuipussa. Työvoiman kysyntää ei silti voida pitää riittävänä suhteessa työttömien kokonaismäärään. Laaja työttömyys, eli työttömät työnhakijat ja aktivointipalveluissa olevat, oli vuoden 2016 lopulla 450 000 henkilön tasolla. Vaikka kaikki avoimet työpaikat täytettäisiin työttömillä, jäisi silti yli 400 000 henkilöä edelleen vaille töitä. Työvoiman kysyntää voidaan lisätä pitämällä huolta siitä, että reaalisten työvoimakustannusten kasvuvauhti ei ylitä työn tuottavuuden kasvuvauhtia. Kilpailukyky sopimus laskee työvoimakustannuksia vuonna 2017, mutta myös sen jälkeen olisi työn kysynnän kasvattamiseksi vältettävä suuria vuoden 2008 kaltaisia sopimuspalkkojen korotuksia.

1.3 Laihian seurakunnan talouden kehitys

1.3.1 Pidemmän aikavälin vertailua

Laihian seurakunnan talouden tulokehitys pysyi vuonna 2016 suhteellisen vakaana. Kirkollisverotulot laskivat edellisestä vuodesta 5,1 %. Vuoden 2016 alusta seurakuntien yhteisövero-osuus on korvautunut valtionrahoitusosuudella. Kertyneitä yhteisöveroja jaettiin seurakunnille vielä vuoden 2016 aikana, Laihian seurakunnalle tilitettiin 19 485€. Valtionrahoitusosuus ylitti budjetoidun 0,5 %. Yhteensä verotulot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,5 %.

Laihian seurakunnan talous painui kertomusvuonna runsaasti alijäämäiseksi johtuen eritoten seurakuntatalon ja virastotalon suurista poistoista. Seurakunnan läsnäoleva väestö väheni 7

hengellä vuodesta 2015. Veroprosentti oli edelleen 1,5%. Edellisellä sivulla oleva kaavio kuvaa jäsenmäärän ja verotulojen kehitystä vuosina 2005 – 2016.

Verotulot ovat kasvaneet tasaisesti vuodesta 2004 lähtien, lukuun ottamatta vuotta 2010, jolloin verotulot pienenevät lyhyen taantuman seurauksena reilut 2 % edellisestä vuodesta. Seurakunnan jäsenmäärä on vaihdellut 7 000 jäsenen molemmin puolin viimeisen kymmenen vuoden aikana, pysyen koko ajan kuitenkin melko tasaisena. Edellisellä sivulla olevasta diagrammista ei näy se, että seurakunnan jäsenten prosentuaalinen osuus kaikista kuntalaisista on pienentynyt tasaisesti kunnan väkiluvun kasvaessa.

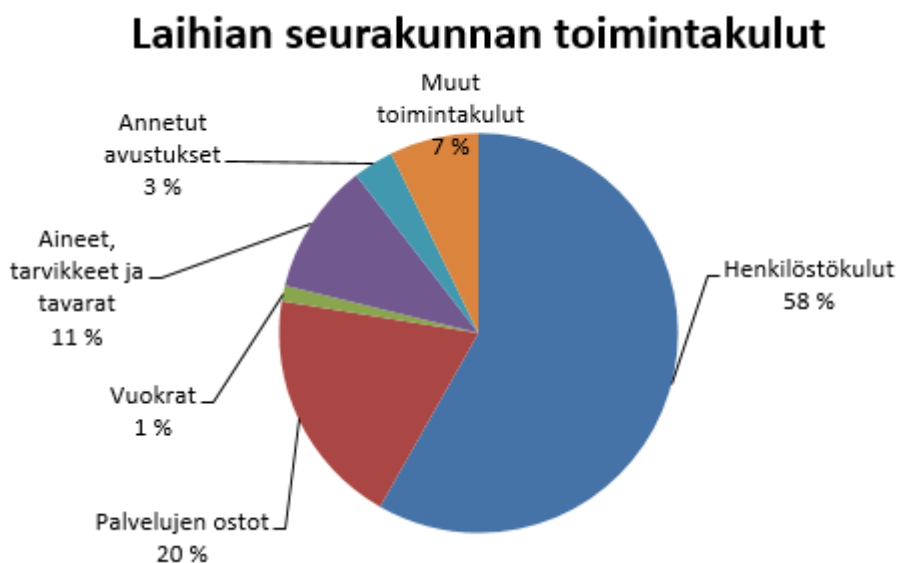
Vuoden 2002 lopussa kirkkoon kuului 92,2 % laihialaisista, kun taas vuoden 2016 lopussa vastaava luku on 85,0 (85,6) %. Kehitys on huolestuttavaa, mutta koko kirkon lukuihin verrattuna 71,8 (72,9) % ollaan edelleen hyvällä tasolla.

1.3.2 Talousarviovertailua

Talousarvioon verrattuna seurakunnan verotulot yhteensä alittuivat 3,5 %:a. Kirkollisverotuloja kertyi 5,1 % budjetoitua vähemmän, valtionosuuksia 0,5 % enemmän ja yhteisöveroja menneiltä vuosilta vielä 19 485,76€.

Seurakunnan toimintatuotot jäsentä kohden olivat 22 € (vuonna 2015 58 €). Toimintatuotot vaihtelevat vuosittain runsaasti, koska metsätuloissa on suurta vaihtelua. Vuoden 2015 toimintatuottoja kasvattivat eritoten suuret puun myyntitulot. Toimintatuotot alittuivat vuonna 2016 26,8 % budjetoidusta. Jos verrataan Laihian seurakunnan toimintatuottoja ilman metsätuottoja koko maan keskiarvoon, ollaan Laihialla huomattavasti keskiarvon alapuolella. Tämän korjaamiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota uusien vuosittaisten talousarvioiden laadinnassa ja perittävien maksujen määrittelyyn yhteydessä.

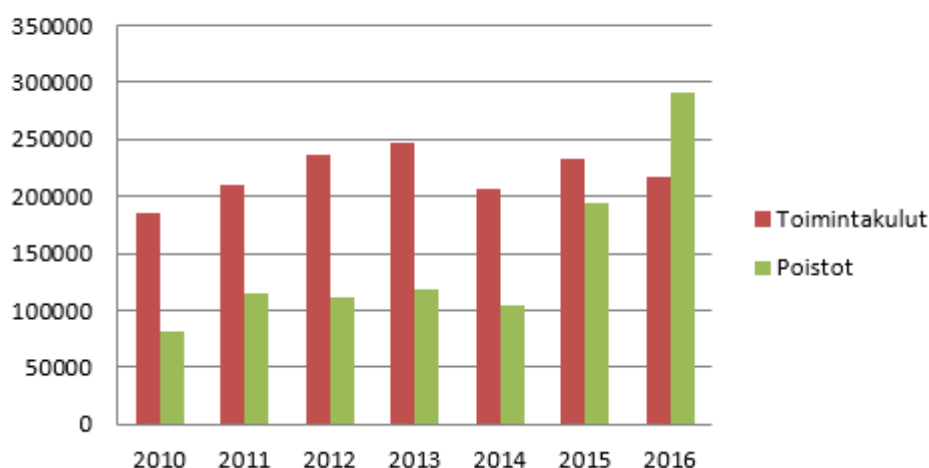

Seurakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion 6300,42 eurolla. Sekä henkilöstökulut, palvelujen ostot sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintakulut jäivät budjetoitua alhaisemmiksi. Ainoastaan vuokrat ja muut toimintakulut ylittivät budjetoidun. Muiden toimintakulujen ylitykseen on syynä Kirjanpitolain muutos, jossa satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjaamisesta luovuttiin. Jatkossa kaikki satunnaisten tuottojen ja kulujen kaltaiset kustannukset kirjataan toimintakatteeseen. Aiemmin nämä kulut ovat olleet tuloslaskelmassa vasta poistojen jälkeisenä eränä. Vuokrien ylitystä selittää Kannaksentien päiväkerhotilan vuokraamisen aloittaminen vuoden 2016 puolella. Kustannustietoisuus henkilökunnan keskuudessa on kasvanut ja etenkin keittiöhenkilökunnan työskentely on tehostunut aiemmista vuosista. Toisaalta kaikki suunnitellut tapahtumat ja tilaisuudet eivät aina toteudu osallistujamäärän vähyys vuoksi mistä johtuu myös toimintakulujen vähenemistä. Laihian seurakunnassa henkilöstökuluihin kului vuoden 2016 aikana 58 % toimintakuluista, vuonna 2015 lukema oli 63 %. Suunta on oikea – koko kirkossa henkilöstökuluihin vuonna 2012 kului 60,8 %. Vuonna 2016 olivat Laihian seurakunnan toimintakulut yhteensä 1 792 560,42, eli seurakunnan jäsentä kohden laskettuna 259 (249) €. Vuosikate oli yhteensä 88 128 € negatiivinen, seurakunnan jäsentä kohden laskettuna 12,72 € negatiivinen (vuonna 2015 40 € positiivinen). Tilikauden tulos muodostui 402 860,06 euroa negatiiviseksi ja syynä tähän olivat seurakuntatalosta ja vanhasta virastotalosta tehdyt suuret poistot, sekä vanhan virastotalon rakennusten purkukustannus.

1.3.3 Kiinteistökulujen vertailua

Alla olevasta pylväsdiagrammista käy ilmi kiinteistöjen toimintakulujen ja poistojen kehitys viimeisen seitsemän vuoden aikana. Viime aikoina kiinteistötoimen menot ovat lähteneet hiljalleen laskuun. Vanhan virastotalon alueen rakennukset purettiin kesällä 2016, mikä osaltaan laskee huollettavien kiinteistöjen määrää. Seurakuntatalon purkamisella vuoden 2017 alussa on sama vaikutus, ja uudesta seurakuntatalosta on odotettavissa energiatehokkaampi. Kirkon yläpohjan lisäeristämisestä kesällä 2015 on odotettavissa kirkon lämmityskuluihin kohdentuvaa kulujen alenemista. Toisaalta tällä hetkellä kaikki siunaustilaisuudet järjestetään kirkossa, mikä kasvattaa kirkon käyttöastetta ja näin vaikuttaa myös kirkon toimintakuluihin. Kiinteistöjen toimintakuluista on vähennetty henkilöstökulut jolloin näin saadut toimintakulut pitävät sisällään ainoastaan kiinteistöjen ylläpidosta ja käytöstä aiheutuvat kulut. Vuokratuotot eivät ole mukana laskelmissa.

Toimintakulut ja poistot

Poistot ylittivät toimintakulut poikkeuksellisesti vuonna 2016 ja olivat poikkeuksellisen suuret. Tätä selittää noin 85 000 euron jäännöspoisto, joka tehtiin vanhan kirkkoherranviraston rakennusten purun myötä jäljellä olevasta rakennusten arvosta. Lisäksi seurakuntatalosta tehtiin sen jäännösarvosta puolittainen tasapoisto vuoden 2016 tilinpäätöksen yhteydessä kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti. Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2015 joulukuussa, että seurakuntatalo tullaan purkamaan. Yhteensä poistot nousivat 314 723,07 euroon. Myös vuonna 2017 poistot tulevat olemaan suuret, koska seurakuntatalosta on jäljellä vielä puolet poistettavaa sen jäännösarvosta. Kirjanpitolain muutoksesta johtuen toimintakuluihin on kirjattu myös vanhan virastotalon rakennusten purkamisesta aiheutuvat kustannukset (93 570 €). Edellisiin vuosiin vertailun vuoksi todettakoon, että ilman vanhan virastotalon alueen purkukuluja kiinteistöjen toimintakulut olivat vuonna 2016 12,1 % (vuonna 2015 13,8 %) kaikista toimintamenoista. Pylväsiagrammi kuvaa edellä mainittua. Vuoden 2016 tilinpäätös painui kiinteistöistä johtuvista syistä reilusti alijäämäiseksi. Koko kirkossa kiinteistötoimen menot muodostivat vuonna 2013 20 % kaikista toimintakuluista. Luvut eivät kuitenkaan ole ihan vertailukelpoisia keskenään koska eri seurakunnissa kirjataan erilainen määrä työntekijöiden palkkoja kiinteistötoimen menoiksi.

1.3.4 Lopuksi

Vuonna 2016 seurakunnan taloudellista tilaa rasittivat suuret poistot, joita tehtiin sekä seurakuntatalosta että vanhan virastoalueen rakennuksista. Sekä tilikauden tulos, että vuosikate painuivat alijäämäisiksi. Lisäksi ylimääräisiä kuluja koitui vuodesta 2010 tyhjillään olleiden virastotalon alueen rakennusten purusta.

Laihian seurakunnan taloudellista tilannetta tulee rasittamaan seurakuntatalon investointi tulevinä vuosina. Investointia varten seurakunta on ottanut vuoden 2017 alussa myös lainaa. Investoinnin myötä harkittu suunnitelma talouden tasopainoisena säilyttämiseksi tullaan tekemään. Jo nyt seurakunnassa on tehty korjaavia liikkeitä, jotta taloudellinen tila on mahdollista säilyttää hyvänä. Kustannustietoisuutta pyritään entisestään kehittämään, ja ennakkolulottomasti miettimään seurakunnan rakenteita uudella tavalla. Seurakuntatyön maksuihin kiinnitetään huomiota. Seurakunnalle on tiedossa myös tuloja tulevinä vuosina. Vanhan kirkkoherranviraston alue on tarkoitus saada myytyä, kun alueen korkeamman rakentamisen kaava saa lainvoiman. Myös Meijeri-rakennus on myynnissä. Uuden seurakuntatalon valmistuttua seurakunnan tarve Meijerille vähenee. Mikäli myynti toteutuu, saa seurakunta lisätuloja. Tavoitetilana on, että seurakunnan toiminnot pystytään keskittämään seurakunnan rakennuskokonaisuuteen sekä toiminnallisesti laadukkaasti että kustannustehokkaasti.

Seurakunnalla on pitkään ollut hyvä taloudellinen kehitys, mutta seurakuntatalon investointi sekä siihen liittyvä lainan ottaminen muuttavat kehitystä. Toisaalta seurakunnan näkymät ovat positiiviset; Laihia kuntana on muuttovoittokunta ja väestörakenteen kehitys on suotuisa. Seurakunnan toiminta on monipuolista ja tavoittaa seurakuntalaisia laajasti eri ikäluokista. Kuitenkin koko maassa seurakunnat kohtaavat yhä enemmän taloudellisia vaikeuksia jäsenmäärien laskiessa ja erilaisten pakollisten maksujen lisääntyessä. Laihian seurakunnalla on kuitenkin hyvät edellytykset selvittää tulevien vuosien taloudellista rasisiteista. Nykyisten kiinteistöjen huoltoon on kiinnitettävä huomiota, jotta rakennuksissa vältetään suuremmilta korjaustarpeilta tulevaisuudessa. Tavoitteena on pitää talous vakaana ja tilikausien toiminta ainakin vuosikatteen tasolla positiivisena.

1.4 Kokonaiskirkon tilanne Suomessa

Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului vuoden lopussa 4 135 800 jäsentä eli noin 71,8(72,9) % koko maan väestöstä. Kirkosta erosi 50 119(45 241) eli hieman enemmän kuin edellisenä vuonna(+10,18). Kirkkoon liittyneitä oli vuonna 2016 yhteensä 16 979(17 604) henkeä eli -3,6 % vähemmän kuin vuonna 2015.

Kastettujen määrä koko kirkossa oli 36 586 (38 746). Suomessa syntyneistä lapsista luterilaisen kirkon jäseniksi kastettiin 69,5 (70,4) %. Kastettujen määrä on laskenut tasaisesti. Evankelis-luterilaisia kirkollisia vihkimisiä oli vuonna 2016 yhteensä 11 188 (11 585). Kirkollisten vihkimistenosuus solmituista ev.lut. avioliitoista oli 57,4 (57,8) %. Lisäksi 702 (788) avioliittoa sai kirkollisen siunaamisen.

Vuotta 2016 leimasi keskustelu sukupuolineutraalista avioliittolaista, joka astuu voimaan 1.3.2017. Samaa sukupuolta olevien avioliitto ja sen solmiminen kirkollisesti herätti keskustelua. Piispainkokouksen kanta asiasta on selkeä. Kirkollinen vihkiminen tai avioliiton kirkollinen siunaus eivät ole mahdollisia evankelis-luterilaisessa kirkossa. Samaa sukupuolta olevien pariin kanssa voidaan viettää rukoushetki tai heidän puolestaan voidaan rukoilla. Avioliiton esteet tutkimuksessa noudatetaan samaa käytäntöä kuin muidenkin kohdalla. Ihmisten erilaisten mielipiteiden kunnioitus ja hienotunteinen kohtelu ovat kirkon arvoja tässäkin kysymyksessä. Maailmalla tapahtuneet järkyttävät terroriteot ja ihmisten hätä sota-alueilla ajoivat ihmisiä runsaasti pois kotimaastaan. Pakolaisaalto yllätti suomalaisetkin. Pakolaiskeskusten perustaminen ja ihmisten kotouttaminen vaati runsaasti voimavaroja kaikilta auttamisorganisaatioilta.

1.5 Olennaiset tapahtumat Laihian seurakunnassa vuonna 2016

Kertomusvuoden aikana seurakunnassa tehtiin historiallisia päätöksiä uuden seurakuntatalon rakentamisesta. Tarjouskilpailun jälkeen pääurakoitsijaksi valittiin Lemminkäinen Talo Oy. Seurakuntatalon suunnittelussa kiinnitettiin erityisesti huomiota toiminnallisuuteen ja tilojen monikäyttöisyyteen. Akustisiin ratkaisuihin kiinnitettiin myös huomiota suunnittelussa.

Uuteen seurakuntataloon tulee sali(120 henkilöä), ruuanvalmistuskeittiö, kahvio(80 henkilöä). Kahvio ja sali voidaan yhdistää tarvittaessa samaksi tilaksi. Lisäksi seurakuntatalossa on runsaasti muuta tilaa esim. 3 kerhohuonetta ja toimistoja. Kustannusarvio investoinnille on 3,3 miljoonaa. Tammikuussa 2017 kirkkovaltuusto päätti ottaa rakentamistöihin lainaa 2,5 miljoonaa Kyrönmaan Osuuspankista.

Laihian seurakunta juhli myös toimintakauden aikana 440-vuotista toimintaansa. Juhlan kunniaksi järjestettiin monenlaisia tapahtumia. Juhlaviikko oli 11.9- 18.9. välisenä aikana. Jokaisena päivänä oli ohjelmaa: lastenkonsertti, sopan jako kauppohenkien edessä, Kari Uusikylän luento kirkossa, Kirkkokuoron konsertti, avoimet ovet, lähetysnäyttely, hautausmaakerros ja juhlamessu. Jälkiviettoa oli vielä Pekka Simojoen ja et cetera-kuoron Majataloilta, jossa olivat puhujina Ilkka Puhakka ja Jukka Jämsen sekä afrikkalainen apulaispiispa.

Jumalanpalvelusryhmät jatkoivat toimintaansa. Ryhmän jäsenet palvelivat erilaisissa tehtävissä ja rikastuttivat jumalanpalvelusten sisältöä musiikin, rukousten, teksinluvun ja ovelta tervehtimisen avulla. Keskiristillä nautittu kahvi toi yhteyttä ja antoi mahdollisuuden keskustella kirkkovieraiden kanssa. Laihian yrittäjät ja Laihian rotarit halusivat myös oman palveluvuo-

ron jumalanpalveluksessa. Useat järjestöt viettivät toimintavuoden aikana omia kirkkopyhiään.

Toimintakauden aikana seurakunnassa valmistauduttiin Kipaan siirtymiseen. Henkilökunnan koulutus ja monet etukäteistyöt vaativat paljon aikaa ja henkilöstöresursseja. Samaan aikaan seurakunnan kirkonkirjat laitettiin sähköiseen muotoon. Laihian seurakunnan nettisivut uudistettiin seurakuntien oman Lukkari- järjestelmän mukaan. 27.11-26.12. aikana fb- sivuilla oli joulukalenteri. Kirkon Kukko ilmestyi 2 kertaa ja se jaettiin postin mukana.

2. HALLINTO

2.1 Vaalilautakunta

Kirkkovaltuusto valitsi vaalilautakuntaan vuosiksi 2015 - 2018 seuraavat jäsenet:

varsinaiset jäsenet

Pohjola Miika, puheenjohtaja
 Nurminen Liisa
 Koskinen Pekka
 Kosonen Eija
 Pohjanniemi Tapio
 Kirkkoherra, viran puolesta

varajäsenet

Torkko Virpi
 Mäkinen Heikki
 Salo-Somppi Säde

2.2 Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto valittiin marraskuussa 2014 suoritetussa seurakuntavaalissa ja uusi kirkkovaltuusto aloitti toimikautensa vuoden 2015 alusta. Kirkkojärjestyksen 8 luvun 1§:n mukaan kirkkovaltuustoon valitaan 19 jäsentä, jos seurakunnan väkiluku on 4001 – 7000 jäsentä. Laihian seurakunnan väkiluku eli jäsenmäärä oli vuoden 2014 alussa 6996, joten valtuutettujen lukumäärä laski 23:sta 19:een.

Vuonna 2016 ovat kirkkovaltuustoon kuuluneet:

Alasaari Antti	Pohjola Miika
Heikkilä Juha-Matti	Riippi Paula
Hietanen Helena	Tekoniemi Vilho
Jokipii Annukka	Tuomela Sauli
Koski Anne	Tuori Anita
Koskinen Pekka	Viianen Hannele
Korvola-Mäkinen Kirsi	Visuri Kaija
Laakso Pasi	Yli-Huita Harri
Mäkinen Heikki	

Kirkkovaltuuston puheenjohtajana on toiminut Lea Ranne ja varapuheenjohtajana Tuula Kankaanpää.

2.3 Tilintarkastus

Seurakuntien tilintarkastajan valintaa koskevat säädökset muuttuivat 1.1.2016 lukien. Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko vähintään yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön. Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Seurakunnan kirkkovaltuusto valitsi tehtävään päävastuulliseksi tilintarkastajaksi Esko Säilän, JHT, HT KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:stä.

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajiksi Kirkkoneuvosto valitsi vuosille 2015–2016 Markku Uiton ja Masa Hiipakan ja varalle Keijo Niemelän ja Matti Kalliomäen. Toimikunta tarkastaa kiinteistöjen kunnon vuosittain osana sisäistä valvontaa.

Rahavarojen tarkastusta varten kirkkoneuvosto valitsi vuosille 2015 – 2016 tarkastajiksi Taneli Kuusiston ja Helena Hietasen.

2.4 Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana on viran puolesta toiminut kirkkoherra Marja-Liisa Mäki.

Jäseniksi ja varajäseniksi kirkkovaltuusto valitsi vuosille 2015 – 2016:

varsinainen jäsen

Halvars Raimo
Hietanen Helena
Koski Anne
Kuusisto Taneli
Mäkinen Heikki (vpj.)
Pohjola Miika
Viianen Hannele
Visuri Kaija
Yli-Huita Harri

varajäsen

Laakso Pasi
Laakso Elina
Korvola-Mäkinen Kirsi
Jokipii Annukka
Salminen Antti
Yli-Härsilä Pauli
Riippi Paula
Tuori Anita
Koskinen Pekka

2.5 Jumalanpalvelustyön johtokunta

Johtokunnan alaisuuteen kuuluu jumalanpalvelus- ja musiikkityö sekä yleinen seurakuntatyö.

Johtokunta aloitti toimintansa vuoden 1999 alusta lähtien. Sen voimassa oleva johtosääntö hyväksyttiin 14.9.2005. Johtokuntaan kuuluu virkansa puolesta kirkkoherra ja kanttori. Seurakunnan työntekijät tekevät ehdotuksen keskuudestaan kolmesta edustajasta.

Puheenjohtajana Jumalanpalvelustyön johtokunnassa toimii kirkkoherra. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan. Johtokuntaan valittiin vuosiksi 2015 – 2016 seuraavat jäsenet:

<i>varsinainen jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Mäki Marja-Liisa, pj.	
Ristolainen Johanna	Puska Päivi
Kuusisto Taneli	Riippi Heikki
Leppiniemi Pauli	Siljander Petri
Myllymäki Mikko	Jaskari Anita
Nurminen Liisa	
Ranne Lea	
Salo-Somppi Säde	
Visuri Kaija	
Yli-Huita Harri, kirkkoneuvoston edustaja	

Työntekijäjäsenet:
 Kuismanen Päivi
 Nykänen Markku
 Visser-Keltto Anne

Varajäsenet toimivat mainitussa järjestyksessä. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan.

2.6 Diakoniatyön johtokunta

Diakoniatyön johtokunnassa on työmuodosta vastaavalla teologilla ja diakoniaviranhaltijalla läsnäolo ja puheoikeus.

Kirkkovaltuusto valitsi johtokuntaan vuosille 2015 – 2016 seuraavat jäsenet:

<i>varsinainen jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Tuomisto Tuula, pj.	
Auranen Maire	Kalliomäki Matti
Halvars Raimo, kirkkoneuvoston edustaja	
Koivuniemi Arvo	Alasaari Miia
Koskela Markku	Heikkilä Juha-Matti
Kosonen Eija	Hattula Eira
Laakso Elina	
Laakso Pasi	
Latvala Katri	

Puska Päivi
 Salminen Antti
 Salovaara Salme
 Sarvela Martti

Varajäsenet toimivat mainitussa järjestyksessä. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan.

2.7 Lähetystyön johtokunta

Lähetystyöstä vastaavalla teologilla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Samaa oikeutta sovelletaan lähetys sihteeriin. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan. Kirkkovaltuusto valitsi johtokuntaan vuosiksi 2015 – 2016 seuraavat jäsenet:

<i>varsinainen jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Riippi Paula, pj.	
Allila Leena	Tuppi Sirpa
Eteläaho Antti	Ala-Rantala Helli
Harri Marja-Liisa	Mutala Sakari
Kallio Suvi	Alasaari Antti
Koivisto Asko	
Laiteenmäki Eira	
Lehto Pertti T.	
Raivio Hilikka	
Saarela Mikko	
Salo Pirkko	
Viianen Hannele, kirkkoneuvoston edustaja	
Visuri Erkki	

Varajäsenet toimivat mainitussa järjestyksessä. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan.

2.8 Lapsityön johtokunta

Lapsityön teologilla ja päiväkerhon toiminnanohjaajalla on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan. Kirkkovaltuuston valitsemina ovat johtokuntaan kuuluneet:

<i>varsinainen jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Jaskari Kati, pj.	
Annala Vesa	Maijala Olli
Hakala Sara	Koskinen Pauliina
Hakkarainen Tomi	Riiki Piia
Hietanen Helena, kirkkoneuvoston edustaja	
Korvola-Mäkinen Kirsi	Pikkusaari Marko
Rahnasto Kimmo	
Tuori Anita	

Varajäsenet toimivat mainitussa järjestyksessä. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan.

2.9 Nuorisotyön johtokunta

Nuorisotyön teologilla ja nuorisotyönohjaajilla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan. Kirkkovaltuuston valitsemina ovat johtokuntaan kuuluneet:

<i>varsinainen jäsen</i>	<i>varajäsen</i>
Koskinen Pekka, pj.	
Klemetti Pia	Kannelmaa Sirpa
Lehtimäki Juha	Alasaari Antti
Mäkinen Heikki, kirkkoneuvoston edustaja	
Pohjola Miika	Kasi-Kangasmaa Marika
Tuppi Sirpa	Syrjälä Tapani
Riiki Piia	
Wilamo Hanna	

Varajäsenet toimivat mainitussa järjestyksessä. Kirkkoneuvoston edustajan on valinnut kirkkoneuvosto keskuudestaan.

2.10 Toimikunnat

Kirkkometsän hoitokuntaan valitsee seurakunta kaksi ja kunta kaksi edustajaa. Seurakunnan edustajat vuonna 2016 olivat Juha-Matti Heikkilä ja Esa Similä.

Rovastikuntaneuvostoon kirkkovaltuusto valitsi vuoden 2015 alussa varsinaiseksi edustajaksi Mikko Myllymäen ja varajäseneksi Lea Rannen. Heidän toimikautensa kestää vuodet 2015 – 2018.

Rovastikunnan maallikkotyöryhmän jäsenenä on toiminut Harri Yli-Huita ja varajäsenenä Taneli Kuusisto. Heidän toimikautensa kestää vuodet 2015 – 2018.

Vuoden 2016 alussa perustettiin **rakennustoimikunta** jatkamaan kirkkovaltuuston päätöksen mukaisesti uuden seurakuntatalon suunnittelun ja rakentamisen eteenpäinvientiä. Rakennustoimikuntaan ovat kuuluneet kirkkoherran ja talouspäällikön lisäksi Sauli Tuomela, Kaija Visuri, Lea Ranne, Markku Uitto, Vilho Tekoniemi ja puheenjohtajana Taneli Kuusisto.

2.11 Aloitteet

Kirkkojärjestyksen 15:6 mukaan toimintakertomuksessa on annettava luettelo seurakunnan jäsenten ja luottamushenkilöiden tekemistä aloitteista ja toimenpiteistä niiden johdosta.

Sekä kirkkoneuvostossa että kirkkovaltuustossa käytiin kertomusvuoden aikana runsaasti keskustelua seurakunnan tulevaisuudesta niin henkilöstön, kiinteistöjen kuin myös toiminnan suhteen. Keskustelu nivoutui pohdintoihin ennen kaikkea uudesta seurakuntatalosta ja aikaan päätös sen rakentamisesta tehtiin elokuussa 2016 kirkkovaltuustossa, yksimielisesti.

Varsinaisia aloitteita ei kertomusvuoden aikana tehty.

3. HENKILÖSTÖ

3.1 Vakituiset virka- ja työsuhteet

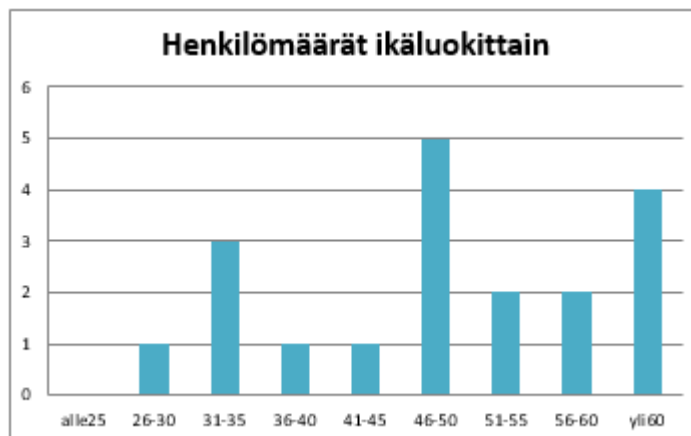
Seurakunnassamme on 14 päätoimista virkaa. Vuonna 2016 henkilöstövaihdosten määrä tasaantui edellisvuodesta. Kirkkoherra Marja-Liisa Mäki aloitti virassa kesällä 2015. Seurakunnan papisto vakiintui edelleen, kun vt. seurakuntapastori Päivi Kuismänen vakinaistettiin tehtäväänsä toukokuussa 2016.

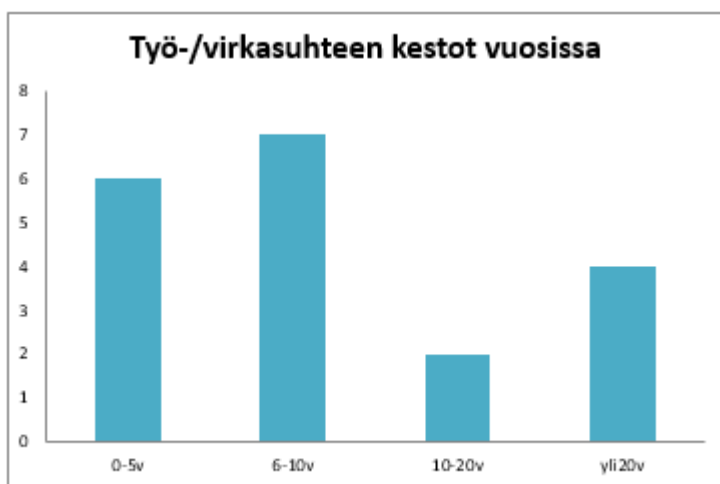
Myös seurakunnan emäntä Jaana Lähdesmäki vakinaistettiin tehtäväänsä syksyllä 2016, kun päätös uuden seurakuntatalon rakentamisesta valmistuskeittiöineen sai lainvoiman. Syksystä 2016 Jaana Lähdesmäki on hoitanut keittiö- sekä siivoustoimen tehtäviä tarvittaessa töihin tulevan työväen lisäksi. Apuemäntä Mari Anttila irtisanoutui tehtävästään kesällä 2016, eikä hänen tehtäväänsä sellaisenaan ole täytetty. Kiinteistöjen muutoksista ja työtehtävien uudelleen järjestelyistä aiheutuneet toimenpiteet ovat mahdollistaneet tämän.

Nuorisotyönohjaaja Susanna Vehmas jäi opintovapaalle elokuussa 2016, ja hänen sijaisekseen valittiin Shuhei Yamaguchi. Shuhei Yamaguchi hoiti kesäkauden ajan myös kesänuorisotyönohjaajan tehtäviä toimien muun muassa rippileireillä yhtenä ohjaajana. Tyttötyöstä vastaava nuorisotyönohjaaja Hannamari Kumpusalo jäi keväällä 2016 uudelle äitiysvapaalle, ja sijaiseksi valittiin jatkamaan Henriikka Leppämäki. Diakoniatyöntekijä Arja Heikfolk jäi myös uudelle äitiysvapaalle keväällä 2016, ja sijaisena valittiin jatkamaan Anna-Liisa Kiviaho-Leinonen. Nuorisotyönohjaaja-lähetys sihteeri Paula Atilan perhevapaan sijaisena toimii Kukka Trofast ainakin kesään 2017 saakka.

Määräaikaista lastenohjaajan työsuhdetta päätettiin ensimmäisen määräaikaisuuden päätyttyä 31.05.2016 jatkaa 31.05.2017 saakka. Tämän jälkeen työsuhdetta ei jatketa. Työsuhteessa toimii Päivi Valli.

Ympäri vuotisia työsuhteita vuonna 2016 oli yhteensä 6. Päätoimisten työntekijöiden keski-ikä oli vuoden lopussa n. 48,2 vuotta. Pylväsdiagrammista nähdään, että eniten työntekijöitä sijoittuu 46 – 50 ikävuoden välille. Toisaalta yli 60-vuotiaita on seuraavaksi eniten (4 henkilöä), mikä ennakoii tulevien viiden vuoden aikana useaa eläköitymistä. Laihian seurakunnassa on kaiken kaikkiaan suhteellisen laaja työntekijöiden ikähaitari. Vakituista työntekijöistä miehiä on 2 (11 %) ja naisia 17 (89 %). Sairaspoissaoloja ympärivuotisten työntekijöiden kohdalla oli vuoden 2016 aikana keskimäärin 5,7 pv/hlö (vuonna 2015 1,9 pv/hlö).

Kolmetoista työntekijää on työskennellyt seurakunna palveluksessa 0 – 10 vuotta. Vaihtuvuutta on henkilöstössä tapahtunut menneiden vuosien aikana.

3.2 Tilapäiset työsuhteet

Kesäaikana tilapäisiä työsuhteita on runsaasti. Hautausmailla työ-

kentelee vuosittain hautausmaanhoitajan lisäksi 3-4 kausityöntekijää. Nuoria, 16-19 -vuotiaita koululaisia työskentelee hautausmaalla 3-4 henkeä aina 2 viikkoa kerrallaan koulujen kesälo-ma-aikana. Laihian seurakunta haluaa tällä tavoin olla mahdollistamassa työkokemuksen kart-tumisen mahdollisimman monelle nuorelle.

Leirikeskuksen henkilökunta valitaan vuosittain 1-2 kuukaudeksi. Vuonna 2016 leirikeskuk-sen emännän tehtävät järjesteltiin siten, että ylimääräistä henkilökuntaa ei tarvittu. Seurakun-taan palkataan yleensä myös joko kesäteologi tai nuorisotyönohjaajaharjoittelija kesä-heinäkuuksi. Kirkkoon palkataan kesän ajaksi kirkon opas, mikäli tehtävää ei pystytä järjeste-lemään muutoin tai vapaaehtoistoimin. Kesällä 2016 taloustoimistossa/kirkkoherranvirastossa oli myös toimistoapulainen helpottamassa vuosilomasta aiheutuvaa kesäkuukausien aikaista henkilökuntavajetta. Tulevaisuudessa seurakunta monien muiden toimijoiden tavoin harkitsee entistä tarkemmin, voidaanko tehtävät järjestellä muutoin vai palkataanko työntekijä tilapäi-sesti.

3.3 Vapaaehtoiset seurakunnassa

Kertomusvuonna suuri joukko seurakuntalaisia oli mukana vapaaehtoistoiminnassa. Vapaaeh-toisia Laihian seurakunnassa oli kertomusvuonna reilu 300 henkilöä. Vapaaehtoisten jouk-koon luetaan myös kerhonohjaajina ja leirien isosina toimineet, vaikka heille maksetaankin siitä palkkio. Pyhäkoulunopettajina toimi 5 seurakuntalaista. Kuorolaiset, kylätoimikuntien jäsenet, lähimmäispalvelijat sekä diakonia- ja lähetyspiirien toiminnassa mukana olevat teki-vät arvokasta työtä seurakunnan hyväksi. Eläkeläisjärjestöt ovat osallistuneet tiekirkkona toi-mineen Laihian kirkon opastus- ja valvontatehtävään. Jumalanpalvelusryhmissä on myös toi-minut suuri joukko vapaaehtoisia. Vapaaehtoiset ovat siis osallistuneet laaja-alaisesti seura-kunnan toimintaan. Seurakuntalaisten tekemä vapaaehtoistyö on mittaamattoman tärkeä voi-mavara Laihian seurakunnalle. Vapaaehtoistyön merkitys on entistä tärkeämpi myös tulevina vuosina ja siksi vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksia on syytä kehittää ja lisätä.

3.4 Koulutus

Uusi Kirkon henkilöstön kehittämissopimus tuli voimaan 1.12.2010. Suurimpana erona kirkon aikaisempaan koulutussuunnitteluohjeistukseen on se, että uudella sopimuksella tähdätään pidemmän aikavälin suunnitteluun. Lisäksi sopimuksesta on jätetty pois suositus koulutusmenojen osuudesta kaikista palkkakuluista (aikaisemmin 0,5-1,3 % palkkamenoista). Tämä johtuu siitä, että henkilöstön koulutustarpeet voivat vuosittain vaihdella paljonkin, eikä siksi voida määritellä tarkkoina prosentteina koulutukseen tarvittavaa rahasummaa, vaan se päätetään joka seurakunnassa omien tarpeiden mukaan. Myös Laihian seurakunnassa otettiin syksyllä 2011 käyttöön henkilöstön kehittämisen 3-vuotissuunnitelma, joka esitetään aina toiminta- ja taloussuunnitelman yhteydessä. Koulutussuunnitelma päivitettiin loppuvuodesta 2016 kattamaan tulevat vuodet 2017 – 2019.

Pelkästään henkilöstön koulutusmaksuihin käytettiin rahaa vuonna 2016 6396,76 (3931,67) €. Koulutusmaksuihin muille kului 650 (668) €. Tähän ryhmään kuuluvat luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset. Tämän lisäksi koulutuskustannuksiin luetaan myös koulutuspäiviltä maksettavat palkkakustannukset, päivärahat sekä matkakorvaukset.

4. SEURAKUNNAN JÄSENET

4.1 Väestön muutokset

	<i>vuosi 2015</i>	<i>vuosi 2016</i>
kastettu	74	87
kuolleita	77	67
seurakuntaan muuttanut	235	265
seurakunnasta muuttanut	226	235
seurakuntaan liittyneitä	23	21
seurakunnasta eronneita	68	74
poissaolevasta väestöstä tulleita	1	1
poissaolevaan väestöön siirtyneitä	0	5
järjestelmään siirtym. joht. korjaukset	0	0
lännäoleva väestö 31.12.	6931	6924
poissaoleva väestö	145	145
kielellinen vähemmistö	86	77
ulkomaiden kansalaisia	5	6
lännäoleva ja poissaoleva yhteensä	7075	7069

4.2 Avioliitot

	<i>vuosi 2015</i>	<i>vuosi 2016</i>
kirkollisia vihkimisiä	23	20
siviilivihkimisiä	13	7
avioeroja	21	15
avioliittojen kirkollisia siunauksia	2	1

5. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILUT

5.1 Hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

101 Vaalilautakunta

Vaalilautakunta valitaan kirkkovaltuuston toimikaudeksi. Sen tehtävänä on huolehtia seurakuntavaalien suorittamisesta ja kirkkoherran vaalista mikäli virka tulee täytettäväksi.

Vuonna 2016 ei järjestetty vaaleja eikä vaalilautakunnalla näin ollen ollut tehtäviä eikä kuluja.

102 Kirkkovaltuusto

Kirkkolain 9. luvussa ja kirkkojärjestyksen 8. luvussa on määräykset kirkkovaltuustosta, sen toimivallasta, jäsenmäärästä ja kokoontumisesta ym. Kirkkovaltuusto käyttää seurakunnan päätösvaltaa, jollei toisin ole säädetty tai määrätty.

Vuonna 2016 kirkkovaltuuston tavoitteena oli jatkaa aktiivista osallistumista kokouksissa ja seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa sekä ylläpitää hyvää yhteistyötä seurakunnan työntekijöiden kanssa. Tavoitteena oli lisäksi kirkkoherran johdolla laatia Laihian seurakunnalle uusi strategia ja koota henkilöstö- ja kiinteistöstrategia.

Tavoitteena oli vuonna 2016 pitää 4-5 kokousta, joissa päätetään vuoden 2015 tilinpäätöksestä, vanhan kirkkoherranviraston korttelin myynnistä, vuoden 2016 tuloveroprosentista sekä toiminta- ja taloussuunnitelmasta tuleville vuosille.

Kirkkovaltuusto kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Kokouksissa on käsitelty uuden päätetty liittymisestä Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi ja Kirkon keskusrahaston Itäalueen jäseneksi, hyväksytty vuoden 2015 toimintakertomus ja tilinpäätös, päätetty vuoden 2016 veroprosentista, tehty muutos vuoden 2016 budjettiin sekä päätetty seurakunnan sekä hautainhoitorahaston toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2017 – 2019. Kertomusvuoden kokouksissa on keskusteltu runsaasti uuden seurakuntatalon rakentamiseen liittyvistä asioista. Varsinainen rakentamispäätös tehtiin elokuussa 2016, jolloin seurakuntaan päätettiin rakentaa Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:n luonnosten mukainen seurakuntatalo. Marraskuussa 2016 urakoitsijaksi valittiin Lemminkäinen Talo Oy.

Vuodelle 2016 asetetut toiminnalliset tavoitteet kirkkovaltuuston osalta täyttyivät suurimmaksi osakseen. Seurakunnan uuden strategian valmistelu siirtyi vuoteen 2017. Myös vanhan virastoalueen myynti siirtyi tuleville vuosille kaavamuutoksen aiheuttamien viivästysten vuoksi. Toimintakulut alittivat talousarvion. Seurakunnan jäsentä kohden kirkkovaltuuston hallintokustannus on 0,67 (0,61) €.

Valtuusto 102

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-7 830	-4 673	-3 157
Toimintakate	-7 830	-4 673	-3 157
Sis. vyör tuotot	7 830	4 673	3 157
Työälakate	0	0	0

103 Tilintarkastus

Tilintarkastus on järjestettävä seurakunnan toimivasta johdosta riippumattomaksi. Tarkastuksesta laaditaan kertomus toukokuun loppuun mennessä ja se on toimitettava kirkkovaltuuston käsiteltäväksi viimeistään kesäkuun aikana. Vuoden 2016 tilit ja tilinpäätöksen tarkastaa KPMG Julkishallinnon palvelut Oy ja sieltä vastuullisena tilintarkastajana toimii Esko Säilä. Vuoden 2016 tilinpäätösasiakirjoihin liitetään tarkastuskertomus suoritetusta tarkastuksesta.

Vuoden 2016 tilintarkastus aloitettiin tammikuussa 2017 yhden päivän mittaisella ennakko-käynnillä, jonka yhteydessä käytiin läpi hallinnon pöytäkirjoja ja vuoden mittaan esille tulleita kysymyksiä. Tilintarkastuksen toinen vaihe suoritetaan tilinpäätöksen valmistuttua huhtikuussa 2017.

Tilintarkastukselle asetetut toiminnalliset tavoitteet saavutettiin vuonna 2017. Seurakunnan jäsentä kohden tilintarkastuksen kustannus oli 0,47 (0,22) €.

Tilintarkastus 103

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-2 100	-3 253	1 153
Toimintakate	-2 100	-3 253	1 153
Sis. vyör tuotot	2 100	3 253	-1 153
Työälakate	0	0	0

104 Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston tehtävänä on yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi. Se johtaa seurakunnan hallintoa ja talouden sekä omaisuuden hoitoa.

Kirkkoneuvosto on vuonna 2016 tehnyt ohjesäännön mukaisia tehtäviä, niihin liittyviä päätöksiä ja valmistellut asioita kirkkovaltuustolle. Kirkkoneuvosto kokoontui 11 kertaa vuonna 2016. Kokouksissa päätettiin henkilövalinnoista, kokous- ja vuosiloma-aikatauluista, kolehdeista, leirien turvallisuusvastaavista, seurakunnan vakuutusten vakuutusarvoista sekä asioista liittyen uuden seurakuntatalon suunnitteluun. Useamman kerran kokouksessa oli mukana edustaja Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:stä tai rakennuttajakonsultti Karppinen & Kajaala Oy:stä. Lisäksi suoritettiin hautausmaiden katselmus ja hyväksyttiin henkilöstön koulutussuunnitelma. Keskustelua käytiin Kirkon palvelukeskuksesta ja seurakuntien tulevaisuu-

desta koko hiippakunnassa. Neuvostossa valmisteltiin myös kirkkovaltuuston päätettäväksi menevät asiat kuten hallintoelinten kokoonpanoon liittyviä päätöksiä, tilinpäätös, veroprocentti ja toiminta- ja taloussuunnitelma sekä kiinteistöihin liittyviä päätöksiä.

Tavoitteet eivät täysin toteutuneet, sillä strategian päivittäminen ja vanhan kirkkoherranviraston alueen kaavamuutos sekä myynti eivät edenneet suunnitellulla tavalla.

Muodostunut hallintokustannus kirkkoneuvostosta on seurakunnan jäsentä kohden 1,51 (1,6) €.

Neuvosto 104

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	0	35	0
Toimintakulut	-14 950	-10 479	-4 471
Toimintakate	-14 950	-10 444	-4 506
Sis. vyör tuotot	14 950	10 444	4 506
Työälakate	0	0	0

105 Taloushallinto

Taloustoimistossa on hoidettu KL:n 15 ja 17 luvuissa määritellyt talouteen ja hautaustoimeen liittyvät tehtävät. Näihin kuuluu kirjanpidon, palkanlaskennan ja maksuliikenteen hoitaminen. Talouspäällikölle kuuluvat johtosäännön mukaiset tehtävät ja ratkaisut, esittelijän tehtävät kirkkoneuvostossa ja sihteerinä toimiminen kirkkoneuvostossa ja – valtuustossa. Lisäksi talouspäällikkö toimii kiinteistöjen isännöitsijänä, palkka-asiamiehenä ja työsuojelupäällikkönä sekä esimiehenä. Toimistonhoitajan tehtävistä lasketaan 70 % kuuluvan taloustoimiston kustannuksiin.

Vuotta 2016 leimasi valmistautuminen Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi siirtymiseen 1.1.2017 alkaen. Taloustoimiston työntekijät kävivät useita kertoja koulutuksessa aiheeseen liittyen, ja muuta henkilökuntaa pyrittiin kouluttamaan resurssien puitteissa uusiin järjestelmiin. Tietojen tarkistaminen vanhoissa järjestelmissä ja siirtäminen uuteen järjestelmään veivät huomattavasti työaikaa. Harkinnanvarainen palkanosa (HAVA) jakso päättyi keväällä 2016 ja sen jälkeen kirkkoneuvosto teki päätöksen palkanosan maksamisesta. Uutta HAVA-jaksoa ei järjestetty. Taloushallintoa työllisti kertomusvuoden aikana runsaasti myös uuden seurakuntatalon suunnittelu ja aiheeseen liittyvä moninainen selvitystyö. Myös tietotekniikan parissa tehtävä työ lisääntyi kertomusvuoden kuluessa verrattuna aiempiin vuosiin johtuen seurakunnan liittymisestä Kirkon keskusrahaston IT-alueeseen ja muutoksiin uuden organisaation käytännöissä. Kertomusvuoden aikana tiedotettiin henkilöstölle ja luottamushenkilöille määrärahojen käytöstä ja tulevista suunnitelmista sekä huolehdittiin työsuojelupäällikön tehtävien mukaisista asioiden käsittelemisestä työympäristötoimikunnassa ja työpaikkakoukussa. Palkat, laskut ja muut toiminnot suoritettiin oikea-aikaisesti.

Vuoden 2016 talousarvion kustannukset alittuivat taloushallinnon osalta jonkin verran.

Seurakunnan jäsentä kohden taloushallinnon kustannukset olivat nettona 16,91 (16,96) €.

Taloushallinto 105

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot		1 466	-1 466
Toimintakulut	-125 175	-117 152	-8 023
Toimintakate	-125 175	-115 686	-9 489
Kiinteistökulut	-14 482	-11 984	-2 498
Poistot		-197	197
Sisäiset korot			
Sisäiset vyör.tuotot	139 657	127 867	11 790
Työälakate	0	0	0

107 Kirkonkirjojen pito

Seurakunnan päätehtäväksi katsotaan seurakunnallinen toiminta ja hautaustoimi sekä kirkonkirjojen pito. Varsinainen väestökirjanpito kuuluu Väestörekisterikeskukselle ja Maistraatti antaa ohjeita menettelytavoista. Seurakunta käyttää rekisterin tietoja suorasiirtona ja antaa todistuksia sekä sukuselvityksiä jäsenistään kirkollisen väestörekisterin perusteella. Kanslistilla ja toimistonhoitajalla on tuomiokapitulin antama oikeus allekirjoittaa annettuja todistuksia. Aiheutuvia kustannuksia ei lueta hallinnon menoihin, joten ne jäävät sisäisessä laskennassa jakamattomana yleishallinnon menoksi. Kanslistin palkasta puolet kirjataan tälle kustannuspaikalle.

Vuodelle 2016 kirjatut tavoitteet saavutettiin. Kirjattiin omassa seurakunnassa tapahtuvat toimitukset rekisteritietoihin. Hyödynnettiin järjestelmän osoite- ja ikäluokkatiedostoja eri työmuodoissa ja hallinnossa. Tehtiin sukuselvityksiä vanhoista kirkonkirjatiedoista ja opastettiin sukututkijoita sikäli kuin muilta tehtäviltä on jäänyt aikaa.

Seurakunnan jäsentä kohden kirkonkirjojen pidon kustannukset olivat nettona 4,48 (6,72) €.

Kirkonkirjojen pito 107

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	3 800	4 566	-766
Toimintakulut	-35 100	-31 041	-4 059
Toimintakate	-31 300	-26 475	-4 825
Kiinteistökulut	-14 482	-11 984	-2 498
Työälakate	-45 782	-38 459	-7 323

108 Kirkkoherranvirasto

Kirkkolain 16 luvussa ja kirkkojärjestyksessä on kirkkoherranvirastoa ja arkistoa koskevat määräykset. Kanslistin palkkauksesta kirjataan puolet tälle kustannuspaikalle, toinen puoli kirjataan Kirkonkirjojen pito -kustannuspaikalle. Toimistonhoitajan työtehtävistä arvioidaan 30 % kuuluvan tälle kustannuspaikalle, koska hän toimii kanslistin sijaisena lomien ja muiden poissaolojen aikana.

Virastossa hoidetaan hautauksiin ja haudanhoitoon liittyviä asioita sekä kootaan kirkolliset ilmoitukset ja palvellaan seurakuntalaisia yleisesti asiakaskäynneillä ja puhelimitse. Yksityiset sukututkijat käyvät usein hankkimassa tietoa esi-isistään.

Vuodelle 2016 asetettiin tavoitteeksi palvella asiakkaita mahdollisimman hyvin ja tiedottaa työntekijöille mahdollisista virastossa esiin nousevista asioista. Kertomusvuoden aikana seurakunta lanseerasi uudet nettisivut, jotka pohjautuvat Kirkkohallituksen seurakunnille luomaan Lukkari-malliseen verkkosivupohjaan. Uudet nettisivut mahdollistavat monipuolisempia toimintoja kuin vanhat nettisivut. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

Toteutuneet nettokustannukset olivat seurakunnan jäsentä kohden 8,00 (7,99) €.

Kirkkoherranvirasto 108

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	200	160	40
Toimintakulut	-56 540	-55 588	-952
Toimintakate	-56 340	-55 428	-912
Kiinteistökulut	-21 723	-17 976	-3 747
Sisäiset vyör.tuotot	78 063	73 404	4 659
Työalakate	0	0	0

SEURAKUNTATYÖ

202 Diakoniatyö

Diakoniatyön tehtävänä ja toiminta-ajatuksena on auttaa ihmisiä välittömässä hädässä, hengellisessä, aineellisessa ja sosiaalisessa. Ihmisten omaa selviytymistä tuetaan ja kohdataan heidät henkilökohtaisesti. Diakoniatyöntekijöinä toimivat vs. Anna-Liisa Kiviaho-Leinonen ja Mari Lintala. Diakoniasta vastaava teologi on kappalainen Anne Visser-Keltto.

Diakoniatyöntekijöiden asiakaskontaktien määrä oli 1507. Eri asiakkaiden määrä oli 357. Asiakkaita kohdattiin vastaanotolla 1070, kodeissa 375 ja muualla 62 kertaa ja puhelin- ja sähköpostikontaktein 379 kertaa. Kotikäyntejä oli 335.

Arviointia: Työntekijät olivat tavoitettavissa diakoniatoimistossa päivystysaikaan, sopimuksen mukaan, puhelimitse ja sähköpostin kautta. Kohtaamiset ja muut yhteydenotot koettiin tärkeiksi yhteyden ja kuulluksi tulemisen mahdollisuudeksi. Koti- ja laitoskäynnit kohdistuivat pääsääntöisesti ikäihmisten, liikuntaesteisten ja mielenterveysongelmaisten luo. Kotikäyntien määrän tavoite (290) ylittyi. Vastaanotolla kohdattujen asiakkaiden määrä on pysynyt suurin piirtein samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Säännöllisesti kokoontuvia ryhmiä olivat diakoniapiiri, diakonia- ja lähetyspiirit, ateriapalvelu ja päivähartaus, lähimmäispalveluryhmä, kevakerho ja torstaipiiri, yksinäisten kahvihetki ja Mikintuvan seurakuntakerho.

Arviointia: Säännöllisesti kokoontuvien ryhmien toiminta jatkui entisellään ja ne koettiin tärkeiksi. Kokoontuessaan ryhmään kuuluvat voivat kokea yhteyttä ja toinen toistensa tukea. Diakoniapiiri ja yhdistetyt diakonia- ja lähetyspiirit toimivat myös lähimmäisten hyväksi lähellä ja kaukana.

Sururyhmä kokoontui keväällä ja syksyllä, osallistujia oli yhteensä kahdeksan.. Ryhmä koet-

tiin tärkeäksi paikaksi, jossa pystyi jakamaan lähimmäisen menetystä. Eu-elintarvike-tukea jaettiin helmikuulla 1438,30 kg.

Ruoka-apu ja muu taloudellinen apu olivat edelleen välttämättömiä. Taloudellista apua annettiin 944 kertaa ja rahaa käytettiin 29755 €. Diakoniatyön talousarviossa diakonia-avustuksiin oli varattu 28 000 €, jonka lisäksi käytettiin diakoniarahaston varoja ja jaoimme saatuja lahjakortteja ja elintarvikkeita. Yhteisvastuukeräys tuotti 10818,88 €. Yhteisvastuukeräyksen omalle seurakunnalle jäävää osuutta käytettiin Laihian Eräpoikien ja -tyttöjen toiminnan tukemiseen.

Arviointia: Apua annettiin akuuttiin tarpeeseen. Avun kautta seurakunta tavoitti monia ihmisiä, perheitä, jotka olisivat muuten jääneet tavoittamatta. Asiointiin liittyi tarve saada keskustella luottamuksellisesti ja tulla inhimillisesti kohdatuksi. Apu oli kokemus kristillisen rakkauden toteutumisesta.

Diakoniatyön johtokuntalaiset ovat merkittäviä diakoniatyön toteuttajia niin johtokuntana kuin yksityisinä seurakuntalaisina. Johtokunta kokoontui kolme kertaa. Diakoniatyön johtokunta, diakonia- ja lähetyspiirit sekä kylätoimikunnat osallistuivat jumalanpalveluksiin avustajina sekä erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen. Kylätoimikunnat jakoivat Joulusanoma -lehden seurakunnan joulutervehdyksenä 80 v. täyttäneille. Laitoksiin vietiin hengellistä musiikkia ja joululehtiä. Kaksi kertaa vuoden aikana tarjottiin mahdollisuus saada kirkkokuljetus 4 € hintaan. Sitä käyttäneitä oli vähän. Diakoniatyön tapahtumia, tilaisuuksia, talkoita ja myyjäisiä oli yhteensä 59. Vapaaehtoisia erilaisissa palvelutehtävissä oli mukana n. 180 henkeä, lisäksi yhteisvastuukerääjät 114 henkeä.

Diakoniarahaston varat koostuvat lähinnä Yhteisvastuun srk:lle jäävästä osuudesta, kolehdeista, adressien myynnistä puolet ja muista tapahtumien kautta kerätyistä varoista.

Diakoniatyön nettokustannukset asiakaskontaktia kohden olivat 93,79 (92,06) €.

Diakoniatyö 202

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	1 500	2 172	-672
Toimintakulut	-143 470	-143 517	47
Toimintakate	-141 970	-141 345	-625
Kiinteistökulut	-10 152	-10 961	809
Sisäiset vyör.kulut	-55 797	-54 675	-1 122
Työälakate	-207 919	-206 981	-938

203 Lähetystyö

Tehtävä- ja toiminta-ajatus: Lähetystyössä toteutuu seurakunnan perustehtävä, evankeliumin ilosanoman kertominen. Tätä toteutetaan lähetystyön johtokunnan ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Seurakunta avustaa eri lähetysjärjestöjä taloudellisesti, muistaa rukouksin ja ylläpitää monipuolista yhteistyötä. Johtokunnan kokouksia on ollut 4. Muita tapahtumia on ollut 12. Lähetystyöstä vastaavat lähetys sihteeri Kukka Trofast ja lähetyspappi Anne Visser-Kelto.

Nimikkosopimukset ja taloudellinen tuki: Sopimuksia on 7 ja niiden budjetoitu tuki 22.900 €.

Lähetyspiirit: Kirkonkylän ”Mukana Missiossa” –lähetyspiiri jatkoi kokoontuen 7 kertaa, osallistujia keskimäärin 9 henkeä. Sen sisältönä on vaihteleva lähetyspainotteinen ohjelma sekä vapaamuotoinen toiminta lähetystyön hyväksi. Yhdistetyt diakonia- ja lähetyspiirien toiminta on kerrottu diakoniatyön toimintakertomuksessa. Lisäksi SLEY:n lähetyspiiri, joka on perustettu vuonna 1908, kokoontui 9 kertaa, osallistujia 12 henkeä.

Lähetyssoppi: Rovastikunnallinen yhteistoiminta Vaasassa on säilynyt ennallaan. Laihian seurakunnan omat myyntivuorot on vapaaehtoisvoimin hoidettu. Käsitöitä on tullut myyntiin runsaasti. Budjettivaroista on edelleen hankittu materiaalia tuotteiden valmistamiseksi. Vuonna 2016 Lähetyssoffen laihialaisten tuotteiden tuotto oli 5888,50 €. (Vuonna 2015: 4274,75 € ja vuonna 2014: 3923,40 €.) Kiitollisuudella kaikille vapaaehtoisille käsitöiden tekijöille todetakoon huima nousu.

Lähetyskasvatus: Lähetystyötä on pidetty esillä nuoriso- ja rippikoulutyössä, sekä koulujen aamunavauksissa. Nimikkolähetäjä Ari Salminen teki kouluvierailuja muutamalle oppitunnille marraskuussa yläkouluun ja lukioon. Lähetysten kuulumisia on kerrottu eri yhteyksissä, sekä kirjeitä jaettu lähetyspiireissä. Lähetysnäyttely pidettiin seurakuntatalolla, aiheena Kenia. Koululaisryhmiä oli ala- ja yläkoululta yhteensä 465 lasta ja nuorta. Näyttely oli osa seurakunnan 440-vuotis-juhlaviikkoa. Näyttelymateriaali oli tilattu Suomen luterilaisesta evankeliumiyhdistyksestä.

Toiminta, tapahtumat: Seurakunnassa toteutettiin lähetystilaisuuksia, kirkko-pyhiä ja varainkeruutapahtumia työntekijä- ja vapaaehtoisvoimin.

Toiminnan muutos edellisvuoteen: Nimikkolähetit Suvi ja Ari Salminen vierailivat, Laihian markkinoilla oli lähetystyön koju. Tasauspäivänlipaskeräys pidettiin pitkästä aikaa, tuotto SLS:lle, Hiippakunnan lähetysseminaarissa käytiin, Rewell Centerissä oli erillinen myyntivuoro joulun alla, jolloin myytiin laihialaisia tuotteita, kirkossa julkaistu lähetystyön peruslinjaus ”Yhteinen todistus” on ollut esillä. Hienona lisänä seurakunnan lähetystyö vastaanotti lahjoituksena arvokkaan ryhmäikonin, jonka oli maalannut Anneli Ojanperä. Se myytiin lähetystyön hyväksi. Uutena tuli Olkilinnan kauneimmat joululaulutilaisuus, joka ideoitiin Olkilinnan julkisuuden myötä

Arviointia: Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin, suunnitellut tapahtumat ja tilaisuudet toteutuivat. Vieraita nimikkolähetystyöstä ja lähetysjärjestöistä saatiin lähetystilaisuuksiin, lähetystietoisuutta on pidetty esillä nuoriso- ja rippikoulutyössä, koulujen päivänavauksissa, päiväkerhoissa, päiväkodeissa, diakonia- ja lähetyspiireissä sekä lähetysnäyttelyssä. Varainkeruutapahtumat ovat toteutuneet hyvin ja vapaaehtoistyö oli aktiivista. Lähetyssoffen toimintaan on osallistuttu ja siihen on saatu lisää uusia myyjiä.

Lähetystyön nettokustannukset seurakuntalaista kohti olivat 6,52 (6,58) €.

Lähetystyö 203

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot		12	-12
Toimintakulut	-47 900	-45 181	-2 719
Toimintakate	-47 900	-45 169	-2 731
Kiinteistökulut	-10 598	-18 843	8 245

Sisäiset vyör.kulut	-18 826	-17 472	-1 354
Työalakate	-77 324	-81 484	4 160

210 Jumalanpalveluselämä

Pyhäpäivän jumalanpalvelus on koko seurakunnan elämän keskus. Jumalanpalvelustyön tehtävänä on luoda mahdollisuudet monipuoliselle jumalanpalvelus- ja hartauselämälle ja seurakuntayhteyden toteutumiselle pyhänä ja arkena.

Päivi Kuismanen siunattiin seurakuntapastorin tehtävään toukokuussa, jumalanpalvelusryhmien toiminta jatkui. Ryhmiä toimi 7. Jokaiseen ryhmään kuului n. 5-10 jäsentä erikärhymistä. Lapset, nuoret, aikuiset ja eläkeläiset saivat yhdessä palvella Jumalaa omilla kyvyillään. Jumalanpalvelusryhmien tarkoitus yhteisöllisyyttä lisäävänä tekijänä kirkkokansan keskuudessa toteutui.

Pääjumalanpalveluksia vietettiin 52 kertaa (54) ja niihin osallistui 4013 henkeä (4372). Pääjumalanpalveluksiin osallistuneiden keskiarvo oli siis 77,00 (81,0).

Messua vietettiin 30 kertaa (35), ja osallistujia niissä oli yhteensä 2473 (3250). Sanajumalanpalvelusta vietettiin 22 kertaa (19), ja osallistujia niissä oli yhteensä 1540 (1122). Jumalanpalvelusryhmien aikoina jumalanpalveluksissa oli enemmän väkeä.

Viikkomessua tai muut viikolla pidettävät jumalanpalvelukset vietettiin 5 kertaa (4), ja niihin osallistui 344 (176).

Lasten, nuorten ja perheiden jumalanpalveluksia vietettiin 16 kertaa (17), ja niihin osallistui 4287 (2741) henkilöä. Konfirmaatiomessuja oli 4 ja niihin osallistui 1331 (1179) henkilöä.

Koululaisjumalanpalveluksia järjestettiin 6 (4). Koululaisjumalanpalveluksiin osallistui 2656 (1179) lasta ja aikuista. Lisäksi papisto vieraili kouluilla 52 (58) kertaa ja päivähoitossa 23(24) kertaa.

Erityisjumalanpalveluksia vietettiin 5 (5)kertaa. Niihin osallistui 1025 henkilöä (227). **Rukoushetkiä** ei järjestetty.

Muita ehtoollishetkiä oli laitoshartauksien ja kotikäyntien yhteydessä. Ehtoollishartauksia vietettiin 19 (21), ja niihin osallistui 192 (259). Yksityisehtoollisia vietettiin 19 kertaa(13) kotikäynneillä.

Jumalanpalvelusten toteuttamisessa oli mukana seurakuntalaisia esimerkiksi tekstejä lukemassa ja kolehtia kantamassa. Harri Yli-Huita on vastannut lukuvuorojen organisoinnista.

Lupa jakaa ehtoollista myönnettiin seuraaville seurakunnan jäsenille: Pauli Leppiniemi, Keijo Niemelä, Taneli Kuusisto ja Jorma Kivioja.

Eri järjestöt viettivät kertomuskaudella omaa kirkkopyhäänsä. Myös seurakunnan eri työalat olivat mukana jumalanpalvelusten järjestämisessä. Yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa voisi jatkossa laajentaa huomattavasti.

Yksityiset ehtoollisen vietot sisältyivät papiston vierailuihin ja käynteihin kodeissa 247 (234), seurakunnan tiloissa 114 (63), laitoksissa 53 (69) ja muualla 65(31). Näihin käynteihin sisältyivät myös toimituskeskustelut, sielunhoitokeskustelut ja diakoniset käynnit.

Laitoshartauksia vietettiin Laihian sairaalassa, Isoo Tuvalla, Toiska-kodissa ja Mikintuvan palvelukeskuksessa/Ryhmäkodilla. Hartaushetkiä pidettiin 67(50), ja niihin osallistui 783 (930) seurakuntalaista. Hartaushetkien osallistujamäärien laskuun saattoi vaikuttaa laitoksissa olevien asukkaiden heikentynyt kunto. Hartauksia pidettiin myös Koivusillan toimintakeskuksessa. Näitä hartauksia ei ole kuitenkaan laskettu mukaan edeltäviin lukuihin, sillä ne on tilastoitu muualla.

Arviointia: Jumalanpalvelusten kävijämäärä pysyi kokonaisuudessaan jokseenkin samanlaisena edelliseen vuoteen verrattuna. Jumalanpalvelukset tilastoitiin nyt tarkemmin kohdistettuna alakohtiin 131-136.

Jumalanpalveluselämän nettokustannukset seurakuntalaista kohti olivat 6,87 (6,84) €.

Jumalanpalveluselämä 210

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-48 000	-47 553	-447
Toimintakate	-48 000	-47 553	-447
Kiinteistökulut	-82 425	-80 136	-2 289
Sisäiset vyör.kulut	-18 865	-18 394	-471
Työalakate	-149 290	-146 083	-3 207

211 Muut kirkolliset toimitukset

Kirkolliset toimitukset ovat luonteeltaan jumalanpalveluksia, siis osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimitusten kautta kuljetaan ihmisen rinnalla heidän iloissan ja suruissaan. Kirkollisiin toimituksiin liittyen kohdataan valtaosa Laihian seurakunnan jäsenistä.

Kaste on pyhä sakramentti, jonka kautta tullaan kirkon ja seurakunnan jäseneksi. Kasteitten yhteydessä käydään kastekeskustelu joko kotona tai seurakunnan tiloissa. Keskustelussa käydään läpi kastetoimitukseen liittyviä asioita sekä keskustellaan kasteen merkityksestä ja muista perheen tukemiseen liittyvistä asioista.

Kasteita toimitettiin seurakunnan tiloissa ja kodeissa oman papiston hoitamana 87 (80), joihin osallistui 1744 (2060) henkilöä. Joidenkin kasteiden yhteydessä oli vihkiminen tai kodin siunaus.

Avioliittoon vihkimisiä toimitettiin 13(17), joihin osallistui 822 (618) henkeä. Toimituksen edellä käydään vihkikeskustelu, jossa käydään läpi tilaisuuden kulku ja keskustellaan parisuhteeseen liittyvistä asioista. Avioliiton kirkollisia siunaamisia toimitettiin 1 (1), ja siihen osallistui 16 (60) henkilöä. Kodin siunaamisia toimitettiin erillisenä toimituksena 3(4), joihin osallistui 75(34) henkilöä.

Muiden kirkollisten toimitusten nettokustannukset toimitusta kohden olivat 306,55 (309,93) €.

Muut kirkolliset toimitukset 211

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-35 450	-31 881	-3 569
Toimintakate	-35 450	-31 881	-3 569

Kiinteistökulut	-10 990	-10 685	-305
Sisäiset vyör.kulut	-13 933	-12 332	-1 601
Työalakate	-60 373	-54 898	-5 474

212 Muu yleinen seurakuntatyö

Muu yleinen seurakuntatyö kokoaa yhteen aikuisten ja perheiden parissa tehtävää työtä laaja-alaisesti. Yleisen seurakuntatyön tehtävän on vahvistaa seurakuntayhteyttä ja kasvua aikuisessa uskossa sekä tukea kotien hengellistä elämää ja perheitä arkielämän kysymyksissä. Miehiä, naisia, aviopareja ja perheitä kohdataan erilaisissa tilaisuuksissa. Lisäksi yleisen seurakuntatyön puitteissa seurakuntalaiset kokoontuvat erilaisiin piireihin, pienryhmiin ja seuroihin, joita monesti järjestetään yhdessä eri järjestöjen kanssa. Yleisen seurakuntatyön puitteissa naisilla ja miehillä on mahdollisuus osallistua erilaisiin palvelutehtäviin seurakunnassa.

Kinkereitä pidettiin 6 (6) ja niihin osallistui 183 (175) henkeä. 183 osallistujasta 76 oli rippikoululaisia.

Seuroja pidettiin 2 kertaa, osallistujia yhteensä 47. Lukuun ei lasketa herätysliikkeiden itse järjestämiä seuroja. Raamattuopetustilaisuuksia on ollut 5 kertaa, osallistujia yhteensä 135. Sana ja rukouksen iltoja oli 2. Toinen niistä oli yhteiskristillinen. Osallistujia yhteensä 180. Israel –tilaisuuksia on ollut 5, osallistujia yhteensä 196. Laihialle muuttaneiden tilaisuudessa oli 12 henkeä, Virsi-illassa 32 henkeä. Sotaveteraaneille järjestettiin 2 tilaisuutta, joissa osallistujia 76. Papit ovat käyneet useissa tilaisuuksissa pitämässä hartaushetkiä.

Miesten tilaisuuksia seurakunnassa järjestää työryhmä, johon kuuluvat Jorma Salo, Raimo Myllymäki, Erkki Visuri, Antti Salminen, Erkki Liukku, Keijo Niemelä ja pyydettyäessä Pauli Leppiniemi. Vapaaehtoisia vetäjiä oli 2 ja jäseniä 5. Ryhmä järjesti miesten aamupaloja, retkiä, saunomista, vierailuja ja talkootoimintaa. Miesten tilaisuuksien kävijämäärät: aamupala 4 kertaa, osallistujia yht. 98. Saunailtoja 2 osallistujia 50.

Lisäksi Hoppiksen jumppa-ryhmässä keskimäärin 14 osallistujaa. Miehet avustivat kantajina hautajaisissa 8 kertaa. Yhteenlaskettuna 34 kantajaa. Rovastikunnallinen miestenpäivä oli 10.4.2016 seurakuntatalolla. Näitä ei ole otettu loppulukuun mukaan.

Naisten tilaisuuksia seurakunnassa järjestää toimikunta, johon kuuluvat Anna-Maija Haaramo, Riitta Huhtamäki, Tuula Kankaanpää, Eija Kosonen, Irma Kuusisto, Anna-Liisa Markko, Salme Salovaara (7) ja kappalainen Anne Visser-Keltto. Ryhmä järjesti naisten aamupala- tai iltatilaisuuksia. Vuoden aikana pidettiin 5 tilaisuutta, joita yksi oli retki. Osallistujia 110. Tilaisuuksia oli vähemmän juhlatilavien johdosta.

Parisuhdetilaisuus tuki pariskuntia, sekä lisäsi perheen yhteenkuuluvuutta. Vieraileva alustaja tai pariskunta on ollut mukana ja Lastenhoito oli tarjolla. Parisuhdetilaisuuksia järjestettiin 2 kertaa. Osallistujia 16.

Seurakunnan järjestämissä yllä mainituissa tilaisuuksissa oli noin 37, osallistujia n. 1135.

Raamattu- ja rukouspiirejä kokoontui 7. Niissä yht 54 osallistujaa. Piirejä olivat: Ilosanoma-piiri Meijerillä, Kuusistojen kotiraamattupiiri, rukouspiiri Vissereillä, nuorten raamis Meijerin yläkerrassa. Se ei jatkunut enää syksyllä. Aamurukouspiiri ja yhteiskristillinen rukouspiiri seurakuntatalolla. Loppusyksystä aloitti uusi piiri ”Äiti-raamis” Heikfolkilla. Mestarin miehet – raamattupiiri oli loppunut vuoden 2016 alussa.

Seurakunnan 440-vuotis juhlatviikko oli merkittävä. Siihen sisältyi kaikkien työntekijöiden ja vapaaehtoisten yhteisesti järjestämiä ja toteuttamia tapahtumia, kuten Jukka Salmisen lasten-konsertti (66), soppatykit kauppohenkilöiden pihassa ja torilla (n 400), Kari Uusikylän luento (78), kirkkokuoron konsertti kirkossa (82), avoimet ovet (54), lähetysnäyttely (465) hautausmaakierros, sekä juhlamessu (209), jonka jälkeisellä viikolla musiikki- ja julistuspitoinen Majataloilta (332). Illan aikana lastenhoito. Juhlatviikon kävijämäärä oli yhteensä 1686.

Muiden järjestämistä tilaisuuksista mainittakoon Herätysliikkeiden järjestämät seurakunnan tiloissa 6 kertaa, Sydänyhdistyksen, Laihian Karjalaisten juhla, Gideonien ilta, Sinibarettien tilaisuus ja Eläkeliiton tilaisuus.

Lisäksi

Yleiseen seurakuntatyöhön kuuluu tilaisuuksista tiedottaminen ja Kirkonkukko-tiedotuslehden tekeminen. Sitä on toimitettu 2 kertaa vuodessa. Pyrkimys on selkeä ja hyvä tiedote. Myös mainoksia ja kutsuja erityistilaisuuksista on tehty. Rovastikunnallista yhteistyötä on HEHU-toiminnan osalta, Vaasan ryhmä. Koulutuksiin osallistumista noin 2 kertaa vuodessa (HEHU on Kirkon henkistä huoltoa suuronnettomuustapauksissa)

Mainittakoon, että ennen joulua tehtiin laulutervehdyskäyntejä yrityksissä. Vanhusten luona 5 eri ryhmää, jotka koostuivat papeista, kanttorista, diakonisseista ja vapaaehtoisista. Ryhmät kävivät keskimäärin 7 eri osoitteessa.

Arviointia: Toimintaa on ollut paljon ja vapaaehtoisten osuus toteutuksessa on ollut merkittävää. Tilaisuudet toteutettiin suunnitellusti. Juhlatviikko onnistui hyvin ja se tavoitti monia saaden positiivista julkisuutta. Mies- ja naistyö on vakiintunut. Uusien ihmisten tavoittaminen ei kuitenkaan ole helppoa. Merkille pantavaa kuitenkin on, että tilaisuuksiin osallistuu myös niitä, jotka eivät muuten välttämättä osallistu seurakunnan toimintaan.

Muun yleisen seurakuntatyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 24,99 (24,65) €.

Muu yleinen seurakuntatyö 212

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	1 600	1 095	505
Toimintakulut	-168 250	-174 126	5 876
Toimintakate	-166 650	-173 031	6 381
Kiinteistökulut	-41 235	-50 406	9 171
Sisäiset vyör.kulut	-65 497	-66 931	1 434
Työalake	-273 382	-290 368	16 986

213 Hautaan siunaaminen

Kirkollisista toimituksista on kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan erotettu omaksi kustannuspaikakseen hautaan siunaaminen. Tähän kootaan lähinnä pappien, kanttorin ja suntion palkkakustannusosuus. Siunaustilaisuudet vietettiin kertomuskautena Laihian kirkossa. Kirkolliset toimitukset ovat luonteeltaan jumalanpalveluksia, siis osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimitusten kautta kuljetaan ihmisen rinnalla heidän illoissaan ja suruissaan. Kirkollisiin toimituksiin liittyen kohdataan valtaosa Laihian seurakunnan jäsenistä.

Hautaukset

Hautaan siunaamisia toimitettiin 77 (79), joista 2 oli muualla siunattujen hautaanlaskuja. Näihin tilaisuuksiin osallistui 3795(4408) henkeä. 22 (21) vainajaa tuhkattiin. Uurnanalaskuihin osallistu 210 henkeä.

Omaisten kanssa käytiin toimituskeskustelu jossa käytiin läpi toimituskaavaa ja muistotilaisuuden ohjelmakysymyksiä. Keskustelun aikana annettiin omaisille aikaa muistella vainajaa ja tuettiin heitä surun keskellä. Omaisille annettiin surukirja.

Hautaustoimitusta kohti laskettuna nettokustannukset olivat 729,40 (727,81)€.

Hautaan siunaaminen 213

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-58 000	-56 164	-1 836
Toimintakate	-58 000	-56 164	-1 836
Kiinteistökulut	-19 210	-29 727	10 517
Sisäiset vyör.kulut	-22 795	-21 725	-1 070
Työalakate	-100 005	-107 616	7 611

221 Musiikkityö

Kirkkomusiikki on ”soivaa sanaa” ja läsnä siten oleellisena osana jumalanpalveluksissa, muissa kirkollisissa toimituksissa ja seurakunnan tilaisuuksissa.

Laihian seurakunnassa on yksi vakinainen kanttorin virka ja kanttorin vastuualueena seurakunnan musiikkityö. Seurakunnan kanttorina toimii Johanna Ristolainen ja hänen sijaisuuksiin ovat hoitaneet pääosin Risto Ylimäki, Jimi Järvinen, Soili Jaakkola ja Jari Nieminen. Myös aktiiveja seurakuntalaisia on ollut käytettävissä säestystehtävissä mm. seuroissa ja kinkereillä.

Laihian seurakunnassa toimii kaksi kuoroa: kirkkokuoro ja lapsikuoro. Kirkkokuoroon on kuluneen vuoden aikana tullut kaksi (2) uutta laulajaa kuoron vakituiseen jäsenmäärän pysyessä 16:sta laulajassa kahden ”vanhan” kuorolaisen jäätyä pois kuorosta. Kirkkokuoron harjoitustilana on Meijeri ja tarpeen vaatiessa kirkko. Kuoron harjoitukset ovat torstaisin klo 18-19.30. Kevätkaudella 2016 harjoituksia pidettiin 17 ja syyskaudella 17 eli koko vuonna yhteensä 34 kertaa. Kirkkokuoro on esiintynyt jumalanpalveluksissa vuoden 2016 aikana yht. 6 kertaa. Kuoron konserteista mainittakoon Laihian seurakunnan 440-vuotisjuhla viikon konsertti (82 kuulijaa) ja ”Kuorojen adventtikonsertti” (160 kuulijaa). Kaikkiaan esiintymisiä kuorolla oli 10.

Lapsikuoron jäsenmäärä on pysynyt kymmenessä (10) vakituksessa laulajassa. Laulu on raikunut ja kuorolaiset olleet reippaita ja innokkaita. Harjoituksia on pidetty Meijerillä ja poikkeustapauksissa myös seurakuntatalolla ja kirkossa joka torstai klo 17-17.30. Harjoituksia oli kevätkaudella 16 ja syyskaudella 12 eli yhteensä koko vuonna 28 kertaa. Esiintymisiä on ollut lähinnä perheille erityisesti suunnatuissa jumalanpalveluksissa yht. 4 kertaa. Perheiden ”Kau-neimmat joululaulut”-tilaisuudessa lapsikuoro esiintyi myös. Kaiken kaikkiaan lapsikuorolla on ollut esiintymisiä kuluneen vuoden aikana 5 kertaa.

Kirkko- ja lapsikuoron lisäksi jumalanpalveluksissa esiintyneitä kuoroja ja lauluryhmiä ovat olleet Elnat (2 kertaa), Parrattomat Paapat (2 kertaa) ja Laihian Mieslaulajat (2 kertaa). Edellämainituilla kuoroilla ja lauluryhmillä on ollut esiintymisiä seurakunnan tiloissa myös muissa seurakunnan järjestämissä tilaisuuksissa, sekä toimituksissa, sekä muiden tahojen järjestämissä tilaisuuksissa. Jumalanpalvelusten musiikkia on elävöittänyt myös jumalanpalvelusryhmien aktiivisuus järjestää musiikkia ryhmän sisältä.

Konsertteja Laihian kirkossa oli vuoden 2016 aikana yhteensä 14, joista seurakunnan järjestämiä oli 8 ja loput 6 muiden toimijoiden ja yksityisten. Seurakunnan kirkossa järjestämissä konserteissa ja musiikkitilaisuuksissa kuulijoita oli yhteensä 949 ja muiden järjestämissä 1049 eli kaikkiaan tilaisuuksissa vuoden aikana kävi 2730 henkilöä. Suurimmat yleisömäärät olivat ”Majataloilta”- konsertissa (332) ja luonnollisesti ”Kauneimmat joululaulut”-tilaisuuksissa (11.12. klo 15 kuulijoita 248 ja klo 19 kuulijoita 484 eli yhteensä 732). Meijerillä musiikkitilaisuuksia oli kaksi (2), kahvikonsertti ”Kerkein kevät kiirii” (23 kuulijaa) ja ”Kesälaulajaiset”- tilaisuus (30 henkilöä).

Seurakunnan tiloista Meijerillä harjoittelevat omien kuorojen (kirkko- ja lapsikuoro) lisäksi Laihian mieslaulajat, lauluryhmä Paapat, sekä Laihian naiskuoro ja seurakuntatalon ruokasalissa lauluryhmä Elnat. Meijerillä pidetään Vaasan Kuula-opiston oppilasmatineita 4 kertaa vuodessa.

Musiikkityön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 6,41 (6,14) €.

Musiikkityö 221

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot		1 381	-1 381
Toimintakulut	-39 015	-44 735	5 720
Toimintakate	-39 015	-43 354	4 339
Kiinteistökulut	-25 566	-30 835	5 269
Sisäiset vyör.kulut	-15 334	-16 771	1 437
Työalake	-79 915	-90 960	11 045

231 Pyhäkoulu

Tehtävä- ja toiminta-ajatus

Pyhäkoulun tarkoitus on koota 3-12 – vuotiaita lapsia yhteiseen jumalanpalvelukseen. Pyhäkoulut tukevat kotien kristillistä kasvatusta ja ylläpitävät lasten ja perheiden seurakuntayhteyttä. Sunnuntaipyhäkouluissa korostuu pyhäpäivän vietto.

Toiminta ja tilaisuudet

Pyhäkouluja kokoontui vuonna 2016 kolme. Sunnuntai-pyhäkoulut kokoontuivat Jakkulan päiväkerhotilassa sekä kevätkaudella Skottitalolla, josta muutettiin syyskauden alussa Pikku-kirkkoon. Puistopyhäkoulu kokoontui kevätkaudella tiistai-aamupäiväisin Pajutien leikkikentällä. Syyskaudella ajankohdaksi kokeiltiin torstai-iltapäivää, koska se sopi paremmin päiväkerhojen aikatauluun. Kertomusvuonna puistopyhäkouluun kokoontui keväällä keskimäärin 12 lasta ja 5 aikuista mutta syksyllä toiminta hiipui. Syynä oli entisten aktiivisten perhepäivähoitajien eläkkeelle jäämiset, työntekijävajaus ja ehkä ajankohdan muutos. Sunnuntaipyhä-

kouluissa tilanne oli päinvastainen, keväällä osallistujia oli keskimäärin 2-3 ja syksyllä 3-8 lasta.

Vapaaehtoisina pyhäkouluohjaajina ovat toimineet Jakkulassa Päivi Puska ja Anne Syrjälä, Skottitalolla Miia Alasaari ja Jenni Perkiö. Syksyllä Pikkukirkossa kokoontuvan pyhäkoulun vetäjätiimiin tulivat edellisten lisäksi Eliisa Siljander, Sirpa Kannelmaa ja Henriikka Leppämäki. Puistopyhäkoulun ohjaajana toimi lastenohjaaja Päivi Valli.

Sunnuntaipyhäkouluja ei pidetä perhekerkköjen kanssa päällekkäin, vaan pyhäkoululaisia kutsutaan kotikirkkoon. Pyhäkoululaiset ovat viettäneet kevät- ja joulujuhlat omissa pyhäkoulupisteissä, ja heitä on muistettu kirja-/tavaralahjalla. Pyhäkouluopettajat kutsuttiin seurakunnan luottamushenkilöiden, vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteiseen joulujuhlaan. Pyhäkoululaisia kutsuttiin toukokuussa päiväkerholaisten kanssa yhteiselle retkelle Ähtärin eläinpuistoon.

Pyhäkoulusihteerinä vuonna 2016 on toiminut lastenohjaaja Päivi Valli ja hänen poissa ollessaan nuorisotyönohjaaja Kukka Trofast. Vapaaehtoiset ohjaajat ovat olleet myös erittäin omatoimisia. Työalasta vastaavana teologina on toiminut seurakuntapastori Päivi Kuismanen.

Arviointia

Pikkukirkko on palvellut hyvin sunnuntaipyhäkoulun uutena kokoontumispaikkana. Ryhmien lukumäärä on pysynyt tavoitteiden mukaisena, joskin puistopyhäkoulu on toistaiseksi tauolla. Sunnuntaipyhäkouluihin on saatu lisää osallistujia ja myös vapaaehtoisia ohjaajia on nyt aiempaa enemmän.

Pyhäkoulusunnuntaita vietettiin isänpäivän jumalanpalveluksen yhteydessä.

Pyhäkoulutyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 1,12 (1,15) €.

Pyhäkoulutyö 231

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-12 500	-7 787	-4 713
Toimintakate	-12 500	-7 787	-4 713
Kiinteistökulut	-2 369	-4 212	1 843
Sisäiset vyör.kulut	-4 913	-3 012	-1 901
Työalakate	-19 782	-15 011	-4 771

232 Päiväkerho

Päiväkerhotyön tehtävä ja toiminta-ajatus

Päiväkerho on seurakunnan järjestämää säännöllistä toimintaa 3-5-vuotiaille lapsille. Annamme lapsille kristillistä kasvatusta sekä tuemme ja rohkaisemme vanhempia kristillisen kasvatuksen toteuttamiseen kotona. Päiväkerhotyö on lapsen kokonaisvaltaista kasvatusta yhteistyössä kodin kanssa. Päiväkerhotyö tekee yhteistyötä myös kunnan päivähoidon kanssa. Viikoittain tavoitamme noin 250 kerholaista, aikuisia ja lapsia. Yhtenä tavoitteena on kutsua lapsia perheineen kotikirkkoon ja Pikkukirkkoon ja näin vahvistaa perheiden jumalanpalveluskasvatusta ja uskonelämää.

Toiminta ja tilaisuudet

Kevätkausi 2016

- Toimintakausi alkoi 11.1. ja päättyi 28.5.
- Perheiden laskiaistapahtuma 9.2.(n. 200 hlö)
- Vauvakirkko 13.3. (73 hlö)
- Pääsiäisaskarteluilta seurakuntatalolla 16.3. (80 hlö)
- Lasten pääsiäiskirkko 23.3.
- Äitienpäivä-askarteluilta isille ja lapsille 3.5. (48 hlö)
- Perhepiirien kevätkirkko 23.5.
- Muskareiden kevätjuhlat 23.5.
- Perhepäivähoitajien ja avoimien kerhojen kevätkirkko 24.5.
- Päiväkerhojen kevätjuhlat ikäryhmittäin 24.–26.5.
- Perhepäivähoitajien kevätretki Alkulan tilalle 26.5. (45 hlö)
- Perhepiirien kevätretki Alkulan tilalle 27.5. (20 hlö)
- Perheiden kevätretki Ähtärin eläinpuistoon 28.5. (28 hlö)

Syyskausi 2016

- Päiväkerhoihin tutustumiset 15. – 17.8. (171 hlö)
- Toimintakausi alkoi 22.8. ja päättyi 9.12.
- Koulunsa aloittavien siunaaminen Reppukirkko 3.8. (350 hlö)
- Jukka Salmisen lastenkonsertti 11.9. osana juhlaviikon ohjelmaa (66 hlö)
- Mikkelinpäivän perhemessu ja sadonkorjuun kiitosjuhla 2.10.
- 5-vuotiaiden synttärit 11.10. (133 hlö)
- 1. adventin perhemessu 27.11.
- Jouluskeruilla Meijerillä 7.12. ja Jakkulassa 8.12. (80 ja 30 hlö)
- Lasten joulukirkko 14.12.

Kevätkaudella päiväkerhoryhmiä kokoontui 15 ja syyskaudella 16. Näistä kaksi oli muskari-ryhmiä 3-4 –vuotiaille lapsille. Ryhmä- ja tilajako laitettiin syksyllä uusiksi, kun täytyi jo varautua seurakuntatalon purkamiseen. Syyskaudella Hulmille saatiin tauon jälkeen kerhoryhmä ja Jakkulaan kaksi ryhmää (kukin 4-5 –vuotiaille), Hoppiksella aloitti kaksi 3-vuotiaiden ryhmää ja kaksi 4-5 –vuotiaiden ryhmää, Meijerin salissa 4-vuotiaiden ryhmä sekä Kirkkolassa kaksi 3-vuotiaiden, yksi 4-vuotiaiden ja kolme 5-vuotiaiden ryhmää, joista kaksi kokoontui kahdesti viikossa. Avoimia kerhoja lapsille ja vanhemmille kokoontui kolme ja perhepäivähoitajille ja heidän hoitolapsilleen tarkoitettuja kerhoja kokoontui yksi.

Päiväkerhoon osallistui vuoden 2016 aikana yhteensä 306 lasta, (keväällä 155 ja syksyllä 151) ja avoimiin kerhoihin, perhepäivähoitajien kerhoon ja perhepiiriin kokoontui yhteensä 1623 aikuista ja 2918 lasta, (keskimäärin siis 13 aikuista ja 24 lasta/ kokoontumiskerta). Päiväkerhotyön järjestämiin avoimiin perhetilaisuuksiin, teemallisiin askarteluiltoihin, osallistui vuoden aikana 238 henkeä. Perheiden laskiaistapahtuma järjestettiin yhdessä diakoniatyön kanssa. 5-vuotis synttäreille osallistui 133 henkeä. Päiväkerhon kevätjuhliin osallistui kerholaisia, perheenjäseniä, kummeja ja isovanhempia noin 445 henkeä. Päiväkerhoon kävi tutustumassa syksyllä 171 vanhempaa ja lasta.

Lastenohjaajien ja päiväkerhotyöstä vastaavan ohjaajan yhteisiä kokouksia oli keskiviikkoisin ja perjantaisin. Kerran kuussa keskiviikon ohjaajakokous jäi pois koko työyhteisön palaverin takia. Ohjaajakokouksissa suunnitellaan seuraavaan viikon toimintaa ja tulevia tapahtumia.

Esikoulu-vierailuja toteutettiin noin kerran kuussa keskiviikko-aamuisin. Hartauksia toteuttivat lastenohjaajat, päiväkerhotyöstä vastaava ohjaaja sekä kasvatusalan teologi. Keväällä 2016 esiopetusryhmiä oli Laihialla seitsemän (7): Isonkylän, Kirkonkylän ja Perälän koululla, Hulmin ja Vallinmäen päiväkodeissa (jälkimmäisessä kaksi ryhmää) sekä Länsitien esiopetusryhmä. Syksyllä aloitti edellisten lisäksi Kylänpäänkoulun esiopetusryhmä.

Päiväkerhotyöstä vastaava ohjaaja teki vierailuja noin kerran kuussa Hulmin päiväkodin Hii-renkorvat ryhmässä, Oravametsän päiväkodin Kurret ja Pörröhännät ryhmässä, sekä keväällä yhden vierailun ryhmäperhepäiväkodeissa, joista kunnan on 12 ja kaksi (2) yksityistä. Syys-kaudella ryhmisvierailuille ei jäänyt aikaa yllättävän työntekijävajauksen takia, kun päiväkerhopuoli teetti työtä tavallista enemmän. Kasvatusalan teologi vieraili kerran kuussa Oravametsän päiväkodin Liito-oravat ja Tupsukorvat ryhmässä. Marraskuussa Oravametsässä aloitti kaksi uutta ryhmää, joihin tehtiin kaksi vierailua kuhunkin.

Vuonna 2016 lastenohjaajina ovat jatkaneet Ella Karjamäki, Jaana Vuorenmaa, Katariina Niemelä-Piirainen ja Päivi Valli. Päiväkerhotyöstä vastaavana työntekijänä on toiminut vs. nuorisotyönohjaaja Kukka Trofast ja kasvatusalan teologina seurakuntapastori Päivi Kuismannen.

Arviointia

Kerhoryhmiä alkoi syksyllä 2016 suunniteltua enemmän, vaikka kerholaisten määrä säilyikin ennallaan. Kerhotarjontaa monipuolistui liikuntapäiväkerhon myötä. Kahteen muskariryhmään oli jälleen tulijoita pitkäksi jonoksi asti.

Vierailut kunnan päivähoidoissa toteutuivat keväällä suunnitellusti mutta syyspuolella osa vierailuista jäi tekemättä ajanpuutteen vuoksi. Kutsuimme lapsia perheineen kotikirkkoon erityisesti Kynttilänpäivänä, Mikkelinpäivänä sekä 1. adventtina. Toiminnalliset suunnitelmat toteutuivat mutta surulaatikko jäi vielä toteuttamatta.

Perhepiiri

Perhepiiri kokoontui vuonna 2016 kaksi (2) kertaa viikossa: maanantaisin ja perjantaisin Meijerin salissa. Perhepiiri on avoin kaikille kotona lasta/lapsia hoitaville, ja piirin tarkoitus on tukea pienten lasten huoltajia ja mahdollistaa sosiaalinen verkostoituminen. Perhepiirin vetäjinä toimivat maanantaisin lastenohjaaja Päivi Valli ja perjantaisin lastenohjaaja Ella Karjamäki. Loppusyksyn sijaisena maanantain piirissä toimi vs. nuorisotyönohjaaja Kukka Trofast.

Muu lapsi- ja perhetyö

Rovastikunnallista spurttipäivää vietettiin Vaasassa syksyllä 2016. Spurttipäivä on koulutuspäivä rovastikunnan lapsityöntekijöille sekä pyhäkouluohjaajille. Spurttipäivän aiheena oli 'Lapsi ja suru' ja opettajana toimi Tiina Haapsalo.

Lapsiperheiden Kauneimpien joululaulujen jälkeen 11.12.2016 nautittiin pystymehut ja piparit kirkossa.

Päiväkerhotyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 26,37 (26,38) €.

Päiväkerhotyö 232

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	3 250	10 232	-6 982
Toimintakulut	-195 350	-192 860	-2 490
Toimintakate	-192 100	-182 628	-9 472
Kiinteistökulut	-26 231	-43 106	16 875
Sisäiset vyör.kulut	-75 500	-70 644	-4 856
Työalakate	-293 831	-296 378	2 547

240 Poika- ja tyttötyö**Tavoitteet**

Poika- ja tyttötyön tavoitteena on 7-14-vuotiaiden poikien ja tyttöjen kohtaaminen heidän omassa kasvuympäristössään ja kristillisen kasvatuksen tukeminen. Haluamme tukea pitkää lapsuutta sekä antaa tytöille ja pojille aikaa kehittyä rauhassa nuoriksi. Tavoitteenamme on taata turvallinen ja vastuullinen osallisuus seurakunnassa. Painopisteet työalalla ovat seurakuntayhteyden vahvistaminen, kouluyhteistyö sekä ympäristökasvatus.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen**1. Seurakuntayhteyden ylläpitäminen kerhojen, tapahtumien sekä retki- ja leiri-toiminnan kautta.**

Tavoitteena oli saada kerhonohjaajia 20 ja pitää kerhojen määrä yli 10:ssä. Kerhonohjaajiksi vuonna 2016 ilmoittautui 36 (30/2015) nuorta ja aikuista, ja kerhoja oli 17 (18/2015). Uusia kerhonohjaajia ilmoittautui hiippakunnalliseen kerhonohjaajapäivään Piispalaan tammikuussa 12 (13/2015) nuorta, ja syyskuussa kerhonohjaajina aloittaneita nuoria osallistui rovastikunnalliseen kerhonohjaajakoulutukseen Vaasassa 5 (12/2015) nuorta. Kertomusvuonna kerhoihin osallistui 266 (249/2015) lasta. Kerhojen kevät- ja syyskausi päätettiin yhteisellä kevät- ja joulujuhlalla, joissa palkittiin ahkerimmat kerhossa kävijät.

Toimintasuunnitelmassa tavoitteena oli järjestää viisi lasten leiriä (talvileiri, tyttöleirit 2 kpl, poikaleirit 2 kpl), sekä saada leireille 25 leiriläistä/leiri. Lumi-leiri oli tammikuussa Kurikan Saukkorannassa. Leiri on tarkoitettu 7-14 – vuotiaille tytöille ja pojille. Leirille osallistui yhteensä 19 leiriläistä, 7 isosta ja 3 työntekijää (23lasta, 10 isosta, 2 työntekijää). Kesän tyttö- ja poikaleirit järjestettiin kesäkuun aikana Seura-Rannassa, pienten (7-10 v.) leirit on yhden yön leirejä ja isojen (11–14 v.) leirit kahden yön leirejä. Pienten tyttöjen leirille osallistui 25 leiriläistä, 8 isosta ja 3 työntekijää. Isojen tyttöjen leirille osallistui 11 leiriläistä, 5 isosta ja 2 työntekijää (pienet 25/6/3 ja isot 19/6/3 2015). Pienten ja isojen poikien leiri yhdistettiin ja leirille osallistui 14 leiriläistä, 5 isosta ja 2 työntekijää (pienet 9/5/2 ja isot 15/6/3 2015). Kesän leireillä työntekijät jakaantuvat seuraavasti: Henriikka tyttöleireillä, Susanna poikaleireillä, muut työntekijät ovat lastenohjaajia.

Big Night – iltoja järjestimme toimintasuunnitelman mukaisesti kaksi, ja tavoitteena oli että tilaisuuteen osallistuisi 100 lasta ja aikuista / ilta. Molemmat tilaisuudet järjestettiin Meijerin tiloissa. Kevään Big Night oli huhtikuussa, ja iltaan yhteensä osallistui 73 lasta ja aikuista (65/2015), syksyn Big Night oli marraskuussa ja iltaan osallistui yhteensä 100 lasta ja aikuista.

10- synttärit järjestettiin lokakuussa ja tilaisuuteen kutsuttiin kaikki seurakuntaan kuuluvat 2006 – vuonna syntyneet lapset perheineen. Illan ohjelmaan kuului taikuri Alfrendon esitys ”Rakkauden voima”, kakkukahvit ja – mehut sekä lahjat 10-vuotiaille. Synttäreille osallistui yhteensä 75 lasta ja aikuista (75/2015).

Isä-lapsi- ja äiti-lapsi – retkien osalta toteutui vain isien ja lasten kuusenhaku – retki joulukuussa. Retkelle osallistui yhteensä 42 isää ja lasta, vapaaehtoisia 2 ja työntekijöitä 2. Kuusenhakuretken retkimaksu meni oman seurakunnan diakoniatyölle.

2. Laadukkaan kouluyhteistyön ylläpitäminen.

Aamunavauksia alakouluilla olemme toteuttaneet noin joka toinen viikko, eli vuoden aikana noin 18 aamunavausta/koulu. Perälän koulun toiveesta olemme syksyn aikana pitäneet heille aamunavauksia vain kerran kuussa. Virsitiedot ovat menneet koululle viikkoa etukäteen, niin he ovat harjoitelleet virttä musiikintunnilla. Alakouluille pidettiin koululaisjumalanpalvelukset toukokuussa ja joulukuussa. Pääsiäishartauksiin osallistuttiin koulujen toiveiden mukaan, perinteiset pääsiäishartaudet Hulmin koululla, Isonkylän ja Kylänpään kouluille yhteinen, Perälän koulun pääsiäisvaellus (koulu itse järjesti) ja Kirkonkylän ja Monnarin koulun pääsiäishartaus kirkossa (yhteistyössä koulun ja srk:n kanssa). Tiedotus on siirtynyt koulujen wilma-järjestelmään, mutta seurakunnan tiedotteet menevät tiedotteet – osioon, ja moni ei niitä sieltä huomaa katsoa. Alakoulun 6-luokkalaisille järjestettiin toukokuussa ryhmäytys-päivä, eli Rajavuoripäivä, yhdessä kunnan nuorisotoimen ja yläkoulun tukioppilaiden kanssa. Päivän tarkoitus on tutustua 7-luokalla samaan ryhmään kuuluvien oppilaiden kanssa.

3. Ympäristöasiat ja luomakunnan varjeleminen pidetään kaikessa poika- ja tyttötyön toiminnassa esillä aktiivisesti mm. teemoissa, hartauksissa, retki- ja leirikoh-teissa sekä tarjoiluvalinnoissa.

Kesän leireillä ympäristöasiat ja luonto ovat olleet hyvin esillä, esimerkiksi leireillä ohjelmaan on kuulunut geokätköilyä, ja ympäristöasioita käsittelevä rastirata. Meijerillä jätteet lajitellaan ja seinillä on tietoa reilun kaupan tuotteista.

Arviointia

Tyttö- ja poikakerhojen osalta toimintasuunnitelma on toteutunut hyvin. Pienoissähköauto-kerhot, sähly-/liikuntakerhot ja kokkikerho ovat suosittuja. Muut harrastekerhot (esimerkiksi kuviskerho, leffa-kerho) Meijerillä kokoavat lapsia heikommin. Syksyn aikana esimerkiksi käsityökerho ja leffa-kerho peruttiin vähäisen osallistujamäärän takia.

Retkien osalta toimintasuunnilta ei toteutunut. Kevään äiti-lapsi – retkelle ei tullut ilmoittautuneita, ja syksyn äiti-lapsi – retki peruttiin vähäisen osallistujamäärän takia. Myös isä-lapsi – retket eivät toteutuneen kertomusvuonna, keväällä retki peruttiin vähäisen osallistujamäärän takia ja syksyllä ei tullut ilmoittautuneita.

Wilman kautta menevät tiedotteet eivät tavoita perheitä, ja nettisivujen ja kirkollisten tiedotteiden seuranta on heikkoa. Tiedotusta pitäisi edelleen kehittää ja tehostaa sekä mainostaminen ja ilmoittautumiset tulisi aloittaa ajoissa.

Poika- ja tyttötyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 7,48 (7,82) €.

Poika- ja tyttötyö 240

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	8 585	1 678	6 907
Toimintakulut	-75 125	-53 503	-21 622
Toimintakate	-66 540	-51 825	-14 715
Kiinteistökulut	-45 411	-48 681	3 270
Sisäiset vyör.kulut	-26 152	-20 047	-6 105
Työalakate	-138 103	-120 553	-17 550

242 Nuorisotyö**Tavoitteet**

Laihian seurakunnan nuorisotyön tavoitteena vuodelle 2016 oli auttaa nuorta kasvamaan uskossa ja kokemaan yhteyttä toisten kristittyjen nuorten kanssa. Nuorisotyössä oli myös tavoitteena vahvistaa laihialaisten nuorten osallisuutta Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja kannustaa ottamaan vastuuta seurakunnan tehtävän toteuttamisesta. Painopisteet työalalla 2016 olivat seurakuntayhteyden vahvistaminen, kouluyhteistyö sekä ympäristökasvatus.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- 1. Nuorten seurakuntayhteyden vahvistaminen kokoavan toiminnan (mm. nuortenillat, retket ja leirit sekä isoskoulutuksen jälkeinen toiminta) sekä 2-vuotisen isoskoulutuksen kautta. Tavoitteena kertomusvuodelle oli, että jokainen toiminnassa mukana oleva nuori osallistuisi kerran jumalanpalvelusryhmään, kokoavaan toimintaan osallistuu keskimäärin 20 nuorta per ilta/retki, sekä isoskoulutuksen aloittaa noin 30 nuorta ja isosiksi valmistuu 20 nuorta. Pyrimme myös suunnittelemaan retkiä ja leirejä yhdessä nuorten kanssa.** Nuorteniltoja järjestettiin kertomusvuonna lähes joka keskiviikko yht.19 kertaa(18/2015). Nuortenilloissa nuoria kävi yhteensä 324 (252/2015) eli keskimäärin 17/ilta. Tavoite nuorteniltojen kävijämääristä ei ihan täyttynyt, mutta kävijämäärät nousivat edelliseen vuoteen nähden. Koemme kävijämäärän kuitenkin riittäväksi tällä hetkellä. Keväällä isoskoulutuksen saattoi loppuun 18 nuorta ja syksyllä 1-vuoden isoskoulutuksen aloitti 28 nuorta.

Taulukko isoskoulutettavien määristä:

Koulutuksen aloitus	isosten lukumäärä	Toisen vuoden koulutuksen aloitus	isosten lukumäärä	Isoskoulutuksesta valmistuminen	Isosten lukumäärä
Syksy 2011	16	Syksy 2012	16	Kevät 2013	16
Syksy 2012	13	Syksy 2013	7	Kevät 2014	6

Syksy 2013	33	Syksy 2014	22	Kevät 2015	13
Syksy 2014	29	Syksy 2015	19	Kevät 2016	18
Syksy 2015	21	Syksy 2016	17		
Syksy 2016	28				

Isoskoulutusleiri järjestettiin keväällä Kurikan Saukkorannassa ja syksyllä aloitettiin yhteisellä, ryhmäyttävällä starttileirillä Laihian seurakunnan leirikeskuksessa Seura-Rannassa Vöyrylällä. Isoskoulutuksen molempiin vuosiin on sisällytetty jumalanpalveluskäyntejä sekä avustusvuoroja jumalanpalveluksessa (virsikirjanjako, tekstinluku, kolehdinkanto). What a Mass! -nuortenmessuja järjestettiin kertomusvuonna 7 (7/2015). Toimintasuunnitelman mukainen tavoite nuorten osallistumisesta jumalanpalvelusryhmään toteutui osaksi. Syksyllä Maata Näkyvissä -festareille osallistui 11 nuorta (18/2015). Nuorten jouluretkelle Tampereelle osallistui 18 nuorta (18/2015).

- 2. Aktiivinen kouluyhteistyön ylläpitäminen koulujumalanpalvelusten, kasvatusiltapäivien, koulupäivystysten, yhteisten projektien (mm. Uskalla-projekti, KV-kurssi ja muut ajankohtaisprojektit) sekä päivänavausten kautta. Keskuskoululla aamunavauksia pidämme viikoittain, koululaisjumalanpalveluksia on 2, 1 kasvatusiltapäivä, päivystämme Keskuskoululla joka toinen viikko, sekä osallistumme 3 yhteistyöprojektiin, osallistumme koulujen kevätjuhliin. Olemme myös aktiivisesti kiinnostuneita koulun muista tapahtumista.**

Päivänavauksia on pidetty kirkkovuoden aiheiden mukaan Keskuskoululla ja lukiolla viikoittain (yht. 35), ja Keskuskoulun ja lukion kanssa on järjestetty kaksi koulukirkkoa, kiirastorstaina ja koulujen päätösjumalanpalveluksena jouluna. Nuorisotyönohjaajat ja seurakuntapastori päivystivät Keskuskoululla n. joka toinen viikko. Nuorisotyö oli mukana monialaisen Yhdessä Eteenpäin – työtiimin toteuttamassa Uskalla-projektissa 7-luokkalaisille. Uskalla-projekti oli osa Kodin ja koulun – päivää syyskuussa. Keväällä lukion ensimmäisen luokan KV1-kurssin Barcelonaan suuntaavalla retkellä mukana oli Susanna Vehmas ja syksyllä uuden ryhmän tunneille osallistui Henriikka Leppämäki. Myöhemmin neuvosto päätti ettei nuorisotyönohjaaja tällä kertaa osallistu kyseiseen kurssiin. 7-ryhmäytystä järjestettiin Hoppiksella elokuussa.

- 3. Ympäristöasiat ja luomakunnan varjeleminen ovat edelleen nuorisotyön toiminnassa esillä aktiivisesti mm. teemoissa, hartauksissa, retki- ja leirikohteissa sekä tarjoiluvalinnoissa. Käytännössä tämä tarkoittaa että suosimme reilunkaupan tuotteita, kierrätämme jätteet ja muuta materiaalia, huomioimme Jumalasta puhtaassa luonnon ja mitä siihen liittyy.**

Nuorten tiloissa on tietoa Reilun kaupan toiminnasta ja tuotteista sekä tarjoiluissa pyritään huomioimaan tämä. Leireillä olemme huomioineet ympäristöasiat esimerkiksi hartauksissa, oppitunnilla sekä liikkumalla luonnossa.

Arviointia

Alkusyksyllä nuorten illat olivat vähän hiljaisia, mutta kävijämäärä kasvoi rippikoululaisten osallistumisen kautta. Nuorten ja nuorten aikuisten jouluretki toteutui ja täällä kerralla kaikki

osallistujat olivat 14–17 –vuotiaita nuoria. Maata Näkyvissä -festareiden osallistujamäärän laskun yksi syy voi olla retkihinnan nousu. Uusia isosia ja kerhonohjaajia tuli mukaan koulutuksiin ja toimintaan innokkaasti. Kouluyhteistyö Keskuskoulun ja lukion kanssa on hyvä ja koulu haluaa tehdä yhteistyötä edelleen seurakunnan kanssa. Tiedotus yläkoulun ja lukion oppilaille on edelleen haasteellista koska kovin moni nuori tai vanhempi ei seuraa koulun peda-net – sivustoa.

Nuorisotyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 6,19 (7,35) €.

Nuorisotyö 242

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	2 500	2 145	355
Toimintakulut	-67 075	-44 981	-22 094
Toimintakate	-64 575	-42 836	-21 739
Kiinteistökulut	-20 673	-17 817	-2 856
Sisäiset vyör.kulut	-25 379	-16 570	-8 809
Työalakate	-110 627	-77 223	-33 404

243 Rippikoulutyö

Tavoitteet

Rippikoulun tehtävänä on "auttaa nuorta elämään ja ymmärtämään sitä uskon todellisuutta, josta hän on pyhässä kasteessa tullut osalliseksi" (Rippikoulusuunnitelma 2001). Käytännössä tämä tarkoittaa kasteopetukseen osallistumista, nuoren uskon vahvistumista ja hengellisen elämän hoitamista. Painopisteet työalalla ovat seurakuntayhteyden vahvistaminen, yhteistyö perheiden kanssa sekä nuoren oman rukouselämän tukeminen.

1. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2. **Rippikoulun järjestäminen prosessimuotoisena laihialaisille nuorille.** Toimintasuunnitelman mukaisesti nuoret jaettiin neljään rippikouluryhmään, talvirippikoulu ja 3 kesän ryhmää. Rippikouluihin kuului etukäteisopetusta, seurakuntaan tutumisjakso, intensiivijakso ja konfirmaatio. Rippikouluun Laihialla osallistui 77 nuorta, yksi nuori kävi yksityisrippikoulun ja yksi osallistuja oli vuonna 2015 rippikoulun keskeyttänyt nuori. Kaikki nuoret konfirmoitiin. Laskennalliset tuntimäärät jakautuivat seuraavasti: seurakuntayhteys 15 t, aloitusjakso 15 t ja intensiivijakso 49 t, päätösjakso 1 t, yhteensä siis 80 tuntia.

3. **Perheiden kohtaaminen.** Keskuskoulun oppilaiden vanhemmille järjestetyssä info-tilaisuuden yhteydessä kerroimme myös rippikoulusta. Tilaisuuteen kutsuttiin vuonna 2001 syntyneet seurakuntaan kuuluvat nuoret ja heidän huoltajat. Rippikoulusuunnitaita vietettiin lokakuussa ja tilaisuus oli jälleen nuorille ja heidän huoltajilleen. Perheyhteys huomioitiin myös järjestämällä joka ryhmälle oma vanhempainilta, sekä kesän ryhmille vierailupäivä leirille. Perheillä oli myös mahdollisuus kutsua työntekijöitä ja isosia konfirmaationpäivänä nuoren rippijuhliin laulamaan ja kertomaan leiristä. Vanhemmilla oli tehtävänä kirjoittaa kirje omalle nuorelleen. Konfirmaatiomessussa nuoren kummit, tai muu tuttu aikuinen, kutsuttiin mukaan siunaamaan oma kummilapsi.

4. **Jumalanpalvelus- ja rukouselämän vahvistaminen.** Rippikouluryhmien jokaiseen tapaamiseen kuului hartaushetki. Leireillä vietettiin säännöllisiä jumalanpalveluksia ja

hartaushetkiä joiden toteutukseen rippikoululaiset ja isokset osallistuivat. Kesän leireillä toteutettiin vanhempien vierailupäivänä leirijumalanpalvelus.

Aikataulu

Rippikoulu-info 24.8.2015

Ilmoittautumisen takaraja 30.9.2015

Rippikoulusunnuntai 25.10.2015

Talvirippikoulu 27.2.–5.3.2016 Lankari, Nurmo konf. 13.3.2016

Seura-Ranta I rippikoulu 9.-16.6.2016 Seura-Ranta konf. 19.6.2016

Seura-Ranta II rippikoulu 30.6.–7.7.2016 Seura-Ranta konf. 10.7.2016

Seura-Ranta I rippikoulu 14.–21.7.2016 Seura-Ranta konf. 24.7.2016

Kaikki konfirmaatiot ovat olleet Laihian kirkossa.

Rippikoululaiset, materiaali, isokset sekä oheistoiminta.

Rippikoulun Laihian seurakunnassa leirimuotoisena kävi 34 tyttöä ja 43 poikaa. Yksi poika kävi yksityisrippikoulun. Rippikoulumateriaaleina käytettiin Ihan Sama -oppikirjaa, Raamatua ja Katekismusta. Isosia rippileireillä oli seuraavasti: Talvirippileiri 6, Seura-Ranta 1:llä 5, Seura-Ranta 2:lla 4 ja Seura-Ranta 3:lla 7. Rippileireillä opetuksesta huolehti pappi, nuorisotyönohjaaja, kesänuorisotyönohjaaja, diakoniatyöntekijä (ei Seura-Ranta 3 ryhmällä), ja kanttori. Suntio piti kirkonopastuksen leiriä edeltävänä meijeri-päivänä. Talvirippileirillä vieraili muusikko J. Jyrä, Seura-Ranta 1 ja 3 leireillä perhebändi No Tune Brothers, ja Seura-Ranta 2 leirillä muusikko Pontus J. Back.

Arviointia

Kesäleiripaikkana Seura-Ranta on viihtyisä ja hyvä, liikuntarajoitteisille maasto on haasteellinen. Lankarin leirikeskus Nurmossa oli todella hyvä sen toimivien tilojen ja sijainnin takia. Rippikouluryhmät olivat melko tasaisia, mikään ryhmä ei erottunut esimerkiksi levottomuuden tai muiden syiden takia. Yksityisrippikoulun opetukseen osallistui kaksi työntekijää.

Rippikoulutyön nettokustannukset seurakunnan jäsentä kohti olivat 9,14 (8,89)€.

Rippikoulutyö 244

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	7 140	6 087	1 053
Toimintakulut	-72 700	-69 404	-3 296
Toimintakate	-65 560	-63 317	-2 243
Kiinteistökulut	-28 596	-31 009	2 413
Sisäiset vyör.kulut	-25 767	-24 492	-1 275
Työalakate	-119 923	-118 818	-1 105

245 Partio

Toiminta: Laihian seurakunnan partiotyössä vuoden 2016 aikana jäsenmäärä pysyi noin sadassa. Syksyllä 2016 aloitti yksi uusi ekaluokkalaisten sudenpentulauma. Toisaalta yksi poikien seikkailijaryhmä lopetti kevään 2016 lopussa, koska vetäjät eivät jatkaneet. Syksyllä 2016 toimi siis kaikkiaan kuusi eri-ikäisten partioryhmää: kolme sekasudenpentulaumaa, yksi tyttöjen seikkailijaryhmää ja yksi tyttöjen tarpojarahmää sekä poikien ja tyttöjen yhteinen samojavartio Puumat.

Ryhmiä kokoontumiset ovat olleet säännöllisiä viikoittaisia kokouksia sekä muutamia retkiä viikonloppuisin. Partion yhtenä toiminnan edellytyksenä ovat vapaaehtoiset ohjaajat. Partioryhmiä on meillä Laihialla juuri niin paljon, kuin mitä on innostuneita ryhmänvetäjiä. Uusille ryhmänvetäjille on tarjottu hyvä materiaali oman ikäkauden partioryhmän vetämiseen sekä myös mahdollisuus lähteä piirin järjestämille kursseille.

Kesällä 2016 noin 25 nuorempaa laihialaista partiolaista osallistui Vaasan Seudun partiolaisten järjestämälle Tuikku-leirille Vaasan saaristossa. 13 laihialaista yli 12-vuotiaista partiolaista osallistui valtakunnalliselle Roihu-suurleirille. Järjestimme elokuussa 2016 koko lippukunnan oman viikonloppuleirin Seura-Rannassa. Tälle kaksipäiväiselle leirille osallistui viisi aikuista johtajaa vetäen noin 30 eri-ikäisen partiolaisen hauskaa leiritemmellystä. Syksyllä 2016 Laihian nuorisoseuran pihapiirissä oli harrastusmessut, jossa partiolaiset olivat mukana esittelemässä toimintaa ja auttamassa makkarapaistossa. Itsenäisyyspäivän lupauksenanto tilaisuudessa sudenpentulupauksen antoi noin 20 sudenpentua ja partiolupauksen noin 10 partiolaista. Kirkon jälkeen partiolaisilla oli joulujuhla meijerillä, ja meijerillä mukana oli parisataa henkeä – partiolaiset vanhempineen. Viisi samoajaikäistä kouluttautui ryhmänohjaajakoulutuksessa vuoden aikana. Laihian partiolaisia on vuoden aikana ollut mukana muutamilla kursseilla ja erilaisissa tapahtumissa.

Jokaisella ryhmällä oli joulun alla mahdollisuus kerätä oman ryhmän toimintaan rahaa myymällä partiolaisten adventtikalentereita. Tästä myynnistä tulleet rahat jäivät ryhmien omaan käyttöön, ja niillä kustannetaan mm. partiolaisten suorittamia taitomerkkejä, oman ryhmän toimintaa sekä retkikuluja.

Syksyn 2016 alussa ryhmänjohtajille tilatut siniset ”partiotakit” olivat tärkeä palkinto ryhmänvetäjille vapaaehtoistyöstään. Takit ovat näkyneet mielestäni hienosti Laihian katukuvasa ja varsinkin silloin, kun olemme vetämässä omia ryhmiämme viikoittain tai partioineet Laihian ulkopuolella.

Yhteistyötä lähialueen lippukuntien kanssa on parantunut vuoden aikana. Vaasan seudun partiolaiset (VSP) ovat tiivistäneet yhteistyötään ja alkaneet koordinoita tapahtumia Vaasan seudulla yhteistyössä. Myös Kyrönmaan alueen lippukunnat (Isokyrö-Vähäkyrö-Laihia) ovat aloittaneet yhteistyön kehittämisen. Laihian seurakunta on ollut tärkeänä taustayhteisönä partiolaisille. Seurakunta on tukenut toimintaa monin tavoin, tärkeimpinä tukimuotoina ovat tilojen käyttö, kirjanpidon hoitaminen sekä työntekijöiltä saatava apu. Seurakunnan nuorisotyöntekijä on osallistunut mahdollisuuksien mukaan partiolaisten johtajakokouksiin.

Arviointia: Vuosi 2016 oli hyvä partiovuosi Laihialla. Ryhmänjohtajia olemme saaneet enemmän, vaikkakin yksi lopettanut poikaryhmä harmittaa. Ryhmänvetäjiä emme vain saa taikasauvaa heilauttamalla lisää. On upeaa, että meillä partiolaisilla on oma partiokolo, jossa on jokaiselle ryhmälle oma säilytystila ja lippukunnan tavarat ovat helposti ryhmien käytössä viikottaisissa kokouksissa ja myös retkille lähdettäessä. Kolo vaatisi kuitenkin remonttia. Partiokolo on myös hieman ahdas melkein 20 hengen sudenpentulaumojen kokoontumisille.

Telttojen kuivatus taitaa olla ainainen ongelma. Teltat ovat kalliita ja ne täytyy saada kuivumaan leirin jälkeen, mutta samalla niissä on tosi voimakas savun haju, joka kulkeutuu muihin meijerin tiloihin.

Partiotyö 245

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	4 500	1 355	3 145
Toimintakulut	-8 750	-3 882	-4 868
Toimintakate	-4 250	-2 527	-1 723
Kiinteistökulut	-10 511	-9 207	-1 304
Sisäiset vyör.kulut	-1 670	-978	-692
Työälakate	-16 431	-12 712	-3 719

401 Hautaustoimi

Hautaoikeus luovutetaan joko 25 tai 50 vuodeksi. Luovuttaminen tapahtuu silloin kun perheessä sattuu kuolema. Hautasijoja luovutetaan kaksi päällekkäistä paikkaa. Näistä peritään oman kunnan alueella asuvilta 30 euroa kummastakin sijasta. Mikäli osoitetaan, että perheessä on muitakin hautapaikan tarvitsijoita, voidaan luovuttaa 200 euron maksua vastaan kaksi muuta hautasijaa. Laihian ulkopuolella asuvilta peritään ensimmäisistä sijoista 300 € ja toisista 400 €. Nykyiset hinnat tulivat voimaan 1.1.2014. Haudan ja sillä olevien laitteiden hoito on hautapaikan haltijan vastuulla, samoin muistomerkin ja mahdollisten reunakivien siirtäminen hautauksen yhteydessä. Tuhkauurnat sijoitetaan sukuhautoihin tai kirkkopihalla sijaitsevaan muistolehtoon. Hautauksia suoritettiin vuonna 2016 77 (89) kappaletta. Lukumäärään sisältyy uurnahautauksia 18 (23). Uurnahautausten osuus kaikista hautauksista oli 23 (26) %.

Haudan hoitosopimus voidaan tehdä 1 - 15 vuodeksi. Pitkäaikaisia hoidettavia hautoja vuonna 2016 oli 521 (519). Näistä 79 on ns. ainaishoitosopimuksia, jotka on vuonna 2005 päätetty päättyväksi vuonna 2020. Vuosihoitoja oli vuonna 2016 yhteensä 84 (93) kappaletta.

Hautausmaan yleishoidosta vastaa hautausmaanhoitaja. Kesäaikana hautausmaalla työskentelee lisäksi 3 - 4 päätoimista työntekijää ja 3-5 koululaista kerrallaan. Opiskelijoiden työsuhteet ovat yleensä kahden viikon mittaisia.

Vuodelle 2016 asetetut toiminnalliset tavoitteet täyttyivät hyvin. Hautasijapaikkoja luovutettiin osastolta X ohjesäännön mukaisin määräyksin. Vanhojen sukuhautojen käyttöä korostettiin ja kerrottiin omaisille myös muistolehtoon hautaamisen mahdollisuudesta sekä panostettiin hautausmaan hyvään hoitoon ja asiakaskohtaamisiin. Huomiota kiinnitettiin myös työturvallisuuteen ja oikeisiin työvälineisiin sekä – vaatteisiin. Hautausmaan ilmettä siistittiin kaatamalla vanhimpia puita.

Hautaustoimen nettomenot olivat seurakunnan jäsentä kohden laskettuna 16,86 (16,56) €.

Hautausmaa 401

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	17 100	16 011	1 089
Toimintakulut	-137 850	-132 778	-5 072
Toimintakate	-120 750	-116 767	-3 983
Kiinteistökulut	-4 796	-4 295	-501

Poistot	-3 600	-5 010	1 410
Sisäiset korot	-760		-760
Sisäiset vyör.kulut	-48 872	-45 168	-3 704
Työalakate	-178 778	-171 240	-7 538

KIINTEISTÖTOIMI

501 Kirkko

Kirkon tehtävänä on toimia jumalanpalvelusten ja monien kirkollisten toimitusten sekä musiikkitapahtumien pitopaikkana, joten sen merkitys seurakunnan elämän keskuspaikkana on suuri. Kirkko toimii myös seurakunnan ulkoisena tunnusmerkkinä, sillä monet seurakunnat tunnetaan nimenomaan kirkoistaan.

Vuonna 1805 rakennettua kirkkoa on peruskorjattu vuonna 1913, jolloin tapuliosaa korotettiin, sakasti purettiin ja tehtiin se kirkkosalin sisään sekä erotettiin sivuristeiltä osat väliseinällä. Samalla kerralla uusittiin penkit ja laitettiin lämmityskamiinat siihen asti kylmänä olleeseen kirkkoon ja asennettiin sisäikkunat. Seuraava peruskorjaus tehtiin vuonna 1955, jolloin maalaustöiden ja alttaritaulun vaihdon lisäksi asennettiin sähkölämmitys. Kuparipeltikate asennettiin vuonna 1978. Vuonna 2003 suoritettiin sisämaalaukset ja joitakin rakenteellisia muutoksia ja vuonna 2004 maalattiin kirkko ulkoa ja asennettiin uudet urut. Vuonna 2015 kirkon yläpohja sai selluvillakerroksen parantamaan kirkon eristystä.

Kirkossa on toimitettu jumalanpalvelusten lisäksi vihkimisiä, kasteita ja pidetty konsertteja. Vuoden 2014 kesästä lähtien kaikki hautaan siunaamiset on vietetty kirkossa seurakuntatalon kappelissa todetun sisäilmaongelman vuoksi. Vuonna 2016 paikattiin kirkon tapuliosan vuotoa ja tuettiin kostuneita hirsikohtia. Kirkon alapohjaa tuettiin tarpeellisin osin. Kirkkoon asennettiin uusi äänentoistojärjestelmä sekä saneerattiin paloilmalaitteet vastaamaan nykypäivän vaatimustasoa.

Jäsentä kohden laskettuna olivat kirkon ylläpitokustannukset 11,79 (11,11) €.

Kirkko 501

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-77 500	-81 612	4 112
Toimintakate	-77 500	-81 612	4 112
Poistot	-21 900	-25 236	3 336
Sisäiset korot	-10 500		-10 500
Sis.vuokratuotot	109 900	106 848	3 052
Työalakate	0	0	0

502 Seurakuntatalo Kirkonkylä

Seurakuntatalo valmistui vuonna 1961. Laajennusosa rakennettiin vuonna 1976. Talo on palvellut ennen kaikkea seurakunnan ja seurakuntalaisten järjestämissä tilaisuuksissa. Siunaustilaisuudet järjestettiin kevääseen 2014 asti lähes sata prosenttisesti siellä ja edelleen myös muistotilaisuus ja sen yhteydessä tapahtuva tarjoilu järjestetään rakennuksessa. Alakerrassa on kokoontunut normaalisti päiväkerho, äiti- lapsipiiri ja tyttökerhoja. Lisäksi lapsityöstä vas-

taavalla nuorisotyönohjaajalla, hautausmaanhoitajalla ja suntiolla on ollut rakennuksessa työhuoneet.

Alakerta on ollut pois käytöstä syksystä 2013 lähtien kosteusvaurion takia ja kerhot ovat siirtyneet väliaikaistiloihin seurakuntatalon asuntosiipeen ja Meijerin saliin. Kesästä 2014 lähtien seurakuntatalosta ei ole ollut käytössä enää myöskään kappeliosa. Seurakuntatalossa on ollut yhteensä 4 asuntoa, joista yksi on henkilökunnan käytössä ja kaksi tällä hetkellä päiväkerhohen käytössä. Vuokrattavista kahdesta asunnosta muuttivat asukkaat pois kesällä 2016. Vuonna 2014 valmistuneessa kuntotutkimuksessa seurakuntatalosta paljastui vakava mikrobivaurio, jota hankesuunnitelmatyöryhmä selvitti. Joulukuussa 2015 kirkkovaltuusto päätti yksimielisesti purkaa nykyisen seurakuntatalon ja jatkaa uuden, maltillisen seurakuntatalon suunnittelua rakennustoimikunnan viitoittamana. Kertomusvuoden lopussa, 17.12.2016 järjestettiin seurakuntatalon irtaimiston huutokauppa, jossa myytiin kaikki sellainen, jolle seurakunnalla ei jatkossa ollut tarvetta. Meklarina toimi Kari Salovaara ja paikalle kokoontui noin kahdensadanviidenkymmenen innokkaan ostajan joukko. Myyntituloja kertyi huutokaupasta ja sen jälkeisestä myynnistä yhteensä noin 24 000 €. Tuloilla hankitaan uuteen seurakuntataloon irtaimistoa. Osa tuloista näkyy vuoden 2016 seurakuntatalon toimintatuotoissa. Huutokauppaan päättyi seurakuntatalon historia seurakunnan kokoontumispaikkana.

Seurakunnan jäsentä kohden laskettuna olivat seurakuntatalon nettokustannukset 11,32 (14,17) €.

Srk-talo 502

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	34 000	37 333	-3 333
Toimintakulut	-136 850	-115 731	-21 119
Toimintakate	-102 850	-78 398	-24 452
Poistot	-132 865	-143 283	10 418
Sisäiset korot	-6 330		-6 330
Sis.vuokratuotot	87 027	154 734	-67 707
Työalakate	-155 018	-66 947	-88 071

504 Vanha virastotalo

Vanhan virastotalon rakennuksiin Ruutintieellä kuuluivat kirkkoherranvirasto, taloustoimisto ja kaksi asuntoa sekä erillisinä rakennuksina entinen kirkkoherran pappila ja kappalaisen pappila. Huoneistoja on aikanaan ollut viisi.

Vuonna 2011 seurakunta teki esityksen vanhan viraston tonttien asemakaavan muuttamisesta siten, että myös korkeampi rakentaminen olisi alueella mahdollista. Laihian kunnan syyskuussa 2015 hyväksymä asemakaava mahdollistaisi osalle aluetta viisikerroksisten kerrostalojen rakentamisen. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus teki syksyllä 2015 oikaisukehotuksen Laihian kunnan päätöksestä koskien asemakaavamuutosta. Laihian seurakunnan tavoitteena on myydä tontti, kun korkeampi rakentaminen alueelle on mahdollista. Syksyllä 2016 kaava palautui kunnan jatkotyöstöön ja asian käsittely jatkuu vuonna 2017.

Kaikki vanhan virastotalon alueella sijaitsevat rakennukset purettiin kertomusvuoden kesällä. Kustannukset ylittyivät huomattavasti, kun virastotalon rakennusten purkukustannus Kirjanpi-

tolain muutoksen johdosta näkyy kokonaisuudessaan toimintakuluissa. Toiminnalliset tavoitteet lykkääntyivät tontin myynnin osalta.

Seurakuntalaista kohden nettokustannukset olivat 14,46 (1,45) €.

Virastotalo 504

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot		540	-540
Toimintakulut	-6 000	-100 660	94 660
Toimintakate	-6 000	-100 120	94 120
Poistot	-85 000	-84 946	-54
Sisäiset korot			
Sis.vuokratuotot			
Työälakate	-91 000	-185 066	94 066

505 Seura-Ranta

Oravaisten kunnassa sijaitseva seurakunnan leirikeskus on palvellut leiritoiminnassa vuodesta 1969 lähtien. Päärakennus rakennettiin vuonna 1972 ja sauna sekä henkilökunnan majoitusrakennus vuonna 1980. Leirejä pidetään pääosin kesä-heinäkuussa. Talvileirien pitoon leirikeskus ei sovellu. Leirien ajaksi on perinteisesti palkattu leiri-isäntä ja yhdestä kahteen leirierimäntää. Kesällä 2016 emäntien tehtävät saatiin järjestettyä seurakunnan kokoaikaisten työntekijöiden kesken. Leirien ajaksi palkatun henkilökunnan henkilöstökulut ja kiinteistön kulut näkyvät tällä kustannuspaikalla. Elintarvike- ja muut kulut jaetaan leirejä järjestäneen työmuodon kustannuksiksi osallistujamäärien mukaisesti laskettuna.

Vuonna 2016 järjestettiin Seura-Rannassa kolme rippileiriä ja lisäksi tyttö- ja poikaleirejä. Partiolaiset käyttivät ahkerasti Seura-Rantaa omiin toimintoihinsa. Myös muita tapahtumia on järjestetty ja kasvavassa määrin leirikeskusta on vuokrattu myös ulkopuolisten käyttöön.

Rakennuksen ympäristö siistiytyi kun puustoa raivattiin metsureiden toimesta kevättalvella 2016. Samassa yhteydessä syntyi vuosiksi eteenpäin polttopuuta. Ennen leirikauden alkua myös leirikeskuksen lattia hiottiin ja lakattiin ja peteihin hankittiin uudet vuodetekstiilit. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

Seurakuntalaista kohti laskettuna kiinteistön kustannukset olivat 5,55 (3,63) €.

Seuraranta 505

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	850	1 568	-718
Toimintakulut	-34 480	-40 026	5 546
Toimintakate	-33 630	-38 459	4 829
Poistot	-2 000	-1 934	-66
Sisäiset korot	-630		-630
Sis.vuokratuotot	36 260	40 393	-4 133
Työälakate	0	0	0

506 Meijeri

Meijerikiinteistö hankittiin ja peruskorjattiin 90-luvun alussa. Päärakennuksen sali palvelee erilaisia kokoontumisia ja soveltuu erittäin hyvin musiikin harrastamiseen ja esittämiseen. Toimistot talossa on diakonia- ja nuorisotyölle. Kolmesta meijerin asunnosta yhtä on pidetty varattuna omille tilapäistyöntekijöille, kaksi on vuokrattuna ulkopuolisille.

Kirkkovaltuusto päätti jo joulukuussa 2015, että seurakuntaan ryhdytään suunnittelemaan uutta, maltillista seurakuntataloa ja toteutetaan Meijerille sen tarvitsema kattoremontti sekä tarvittavat muut pienemmät korjaukset. Kattoremontti Meijerille oli tarkoitus toteuttaa jo vuonna 2016, mutta hankkeen laajuutta ja toteutustapaa jouduttiin muuttamaan jonka vuoksi remontti siirtyi kevääseen 2017. Meijeri laitettiin hiljaiseen myyntiin keväällä 2016, ja rakennusta on esitelty noin kymmenkunta kertaa kiinnostuneille ostaja-ehdokkailla.

Kustannuspaikalla näkyvät myös emäntien palkkakulut.

Nettomenoja tästä kiinteistöstä on muodostunut seurakuntalaista kohti laskettuna 5,77 (10,58) €.

Meijeri 506

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	12 200	12 799	-599
Toimintakulut	-64 700	-52 755	-11 945
Toimintakate	-52 500	-39 956	-12 544
Poistot	-11 750	-11 717	-33
Sisäiset korot	-4 600		-4 600
Sis.vuokratuotot	55 080	41 338	13 742
Työälakate	-13 770	-10 334	-3 436

507 Uusi virastotalo

Uusi virastotalo valmistui syyskuun lopussa 2010 ja muutto virastoon tapahtui lokakuun alussa. Viraston arkkitehtinä toimi Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy Ylivieskasta ja pääura-koitsijana Rakennus Mi&Re Oy Laihialta. Uudessa virastotalossa ovat kirkkoherranviraston ja taloustoimiston lisäksi kaikkien pappien ja kanttorin työhuoneet sekä 13 hengen neuvottelutila/keittiö.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2016 saavutettiin. Seurakunnan palveluita pystytään tehokkaasti tarjoamaan samasta pihapiiristä ja yhteisiin kokoontumisiin kirkkoherranviraston neuvottelutila sopii hyvin. Esimerkiksi kirkkoneuvosto ja useat johtokunnat kokoontuvat vakituisesti kirkkoherranviraston neuvottelutilassa.

Nettomenoja tästä kiinteistöstä on muodostunut seurakuntalaista kohti laskettuna 4,13 (3,73)€.

Uusi virasto 507

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			
Toimintakulut	-29 250	-28 661	-589
Toimintakate	-29 250	-28 661	-589
Poistot	-31 500	-31 259	-241

Sisäiset korot	-11 660		-11 660
Sis.vuokratuotot	72 410	59 920	12 490
Työalakate	0	0	0

508 Harrastetila

Seurakunnan uusi harrastetila valmistui syksyllä 2010 Pauhunevantielle, Laihian keskustan tuntumaan. Rakennuksen pääsuunnittelijana toimi Markku Uitto ja pääurakoitsijana Rakennus K. Karhu Oy Vaasasta. Harrastetilainvestointiin saatiin ELY-keskukselta 247 500 euron tuki.

Harrastetilan toiminnallisina tavoitteina oli järjestää sähly- ja liikuntakerhoja liikuntahallin puolella ja PSA-kerhoja pienoissähköautoradan tiloissa. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin ja kasvavassa määrin tilaa myös vuokrataan ulkopuolisille ja saadaan näin toimintatuottoja. Kertomusvuoden syksyllä tilassa aloittivat vakituaisesti myös seurakunnan liikuntapainotteiset päiväkerhoryhmät.

Nettomenoja tästä kiinteistöstä muodostui seurakuntalaista kohti laskettuna 2,52 (2,04) €.

Harrastetila 508

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	1 800	2 127	-327
Toimintakulut	-18 500	-19 607	1 107
Toimintakate	-16 700	-17 480	780
Poistot	-11 200	-11 151	-49
Sisäiset korot	-4 200		-4 200
Sis.vuokratuotot	28 773	28 631	142
Työalakate	-3 327	0	-3 327

509 Kamreerintien asunnot

Laihian seurakunnan omistukseen hankittiin kaksi uutta asunto-osaketta syyskesällä 2013 Asunto-osakeyhtiö Kamreerintien uusista asunnoista. Asunnot ovat vuokratäytössä ja kooltaan ne ovat 60 m² sekä 60,5 m². Nettotuloja tästä kiinteistöstä muodostui seurakuntalaista kohti laskettuna 1,29 (1,29) €.

Kamreerintien asunnot 509

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	12 200	12 288	-88
Toimintakulut	-5 000	-3 365	-1 635
Toimintakate	7 200	8 923	-1 723

520 Muut kiinteistöt

Muihin kiinteistöihin kuuluu vanha siunauskappeli, jonka alakerrassa on vainajien säilytyskuone ja yläkerrassa Lasten kirkko.

Nettokustannukset seurakuntalaista kohden olivat 0,12 (1,09) €.

Muut kiinteistöt 520

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot			0
Toimintakulut	-5 750	-852	-4 898
Toimintakate	-5 750	-852	-4 898

590 Maa- ja metsätalous

Varsinaista viljelysmaata on seurakunnalla jäljellä alle 2 hehtaaria. Varsinaiseksi metsämaaksi luokiteltua metsää oli seurakunnalla vuoden alussa noin 1300 hehtaaria. Tätä osaa ja sen tuottoa seurakunta hallitsee yksin. Lisäksi vuoden 1998 lopulla seurakunta sai tilaksi muodostamisen yhteydessä omistus-oikeuden yksin Laihian Kirkkometsään, jonka varsinaisen metsämaan pinta-ala on 525,9 hehtaaria. Tämän tuotonjaossa kunnalla on edelleen osuutensa ohjesäännön mukaisesti. Kirkkometsän hoitokunta käsittelee myynti- ja hoitotyöt ja tilit omalta osaltaan ja seurakunnan tilintarkastajat tarkastavat nämäkin tilit. Kirkkometsän varallisuus irrotettiin 31.12.2016 seurakunnan taseesta.

Metsien hoidosta ja myynneistä on ohjeet metsätaloussuunnitelmassa, minkä kirkkovaltuusto hyväksyy 10 vuodeksi. Metsätaloussuunnitelmassa, jonka kirkkovaltuusto hyväksyi touku-kuussa 2015, hakkuuehdotus vuosille 2015 – 2024 on 3,5 m³/ha/v eli 4500 m³/v. Puuston kasvuksi on laskettu 5,7 m³/v eli 7430 m³/v.

Maa- ja metsätalouden toimintatuotot alittivat talousarvion, koska tehdystä kaupasta ei ehtinyt kertyä tuloja budjetoidusti vuodelle 2016. Edellisvuosien isojen kauppojen myötä istutustöitä jouduttiin tekemään runsaasti ja maksettavaksi koitui myös jäännösveroja.

Kirkkometsän tuotot ja kulut eivät näy tässä kustannuspaikassa vaan siitä on oma kirjanpitoinsa. Kirkkometsän tuloslaskelma ja tase ovat liitteenä tasekirjassa.

Maa- ja metsätalous 590

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Toimintatuotot	100 000	39 446	60 554
Toimintakulut	-57 100	-78 791	21 691
Toimintakate	42 900	-39 345	82 245

5.2 Käyttötalouden toteutumisvertailu

Käyttötalouden toteutumisvertailu on selvitetty **otsikon 5.1** jälkeen kunkin kustannuspaikan osalta erikseen. Lisäksi tilinpäätösasiakirjoissa on kopio kirjanpidosta vastaavista luvuista.

5.3 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

Tuloslaskelman toteutumisvertailu esitetään kertomuksen lopussa kirjanpidosta otetulla liitteellä pyöristettynä täysiin euroihin.

Verotuloista annetaan lisäksi seuraavaa tietoa:

Verotulojen toteutumisvertailu:

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama	%
Kirkollisvero	1 614 800	1 532 936	-81 864	94,9
Osuus yhteisöverosta		19 486	19 486	-100,0
Valtionrahoitus	157 000	157 764	764	100,5
Yhteensä	1 771 800	1 710 186	-61 614	96,5

Kirkollisverotulot alittivat budjetoidun määrän 5,1 prosentilla. Seurakunnille jaettiin kertyneitä yhteisövero-osuuksia vielä vuonna 2016, sitä ei oltu budjetoitu. Valtionrahoitus ylitti budjetoidun 764 eurolla. Yhteensä vuoden 2016 verotulot alittivat talousarvion 3,5 %:a. Tuloveroprosentti pysyi entisellään 1,50 prosentissa.

5.4 Investointiosan toteutumisvertailu

Investoinnit

	TA 2016	Toteutuma 2016	Poikkeama
Meijerin korjaus	-150 000	-1 235	-148 765
Kirkon äänentoisto ja paloilm.	-30 000	-25 496	-4 504
Seurakuntatalohanke	-1 000 000	-155 259	-844 741
Pysyvien vastaavien myyntitulot		3 754	
Yhteensä	-1 180 000	-178 236	-998 010

Uutta seurakuntataloa ryhdyttiin suunnittelemaan kertomusvuoden aikana, ja suunnitelmat saatiin myös valmiiksi Arkkitehtitoimisto Jorma Paloranta Oy:n toimesta. Rakennuttajakonsulttina valittiin toimimaan jo hankesuunnitteluvaiheessa mukana ollut Karppinen & Kajaala Oy. Marraskuussa 2016 valittiin kokonaisurakoitsijaksi hankkeeseen Lemminkäinen Talo Oy.

Kirkon äänentoisto ja paloilmoitinjärjestelmän saneeraus toteutuivat suunnitellun mukaisesti. Meijerin katon korjaus siirtyi vuodelle 2017 projektia kohdanneiden muutosten vuoksi. Jonkin verran kustannuksia aiheutui projektin suunnittelusta.

Pysyvien vastaavien myyntivoitoissa näkyy vanhan virastoalueen kaukolämpöliittymästä saatu palautusmaksu.

5.5 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Rahoituslaskelman toteutuminen osoittaa, miten seurakunnan menot on rahoitettu. Siitä näkyy vuosikate eli tulos ennen poistoja, investoinnit ja muutokset pitkäaikaisissa lainoissa. Seurakunnallamme ei lainoja ole vaan investoinnit on tähän saakka katettu omista pääomista.

<i>Varsinainen toiminta ja invest.</i>	TA 2016	Toteutuma 2016	%
Vuosikate	29 765	-88 128	-296,1
Satunnaiset erät	-45 000		
Tulorahoituksen korjauserät			
Tulorahoitus	-15 235	-88 128	578,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 180 000	-178 236	15,1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot			
Pitkäaikaisten lainojen muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset		31 750	-100,0
Rahoitustoiminnan kassavirta			
<i>Kassavarojen muutos</i>	-1 195 235	-234 613	19,6

6. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN- RAHOITUS

6.1 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Alla esitetään seurakunnan toteutunut tuloslaskelma pääkohdittain. Vieressä on edellisen tilinpäätöksen vastaavat luvut.

Tuloslaskelma

	Vuosi 2015	Vuosi 2016
Toimintatuotot	400 621	154 518
Toimintakulut	-1 728 673	-1 792 560
Toimintakate	-1 328 052	-1 638 043
Verotulot	1 731 014	1 710 186
Verotuskustannukset	-35 125	-25 293
Kirkon keskusrahastomaksut	-106 854	-144 276
Rahoitustuotot ja kulut	16 804	9 299
Vuosikate	277 787	-88 128
Poistot	-199 496	-314 732
Arvon alentumiset	-24 005	
Satunnaiset kulut	-1 870	
Tilikauden tulos	52 415	-402 860
Tilikauden ali- /ylijäämä	52 415	-402 860

Tuloslaskelmaosan tarkoituksena on osoittaa, millä tavoin tulot riittävät kattamaan seurakunnan toiminnan kaikki menot ja miten vuoden tulos syntyy. Seurakunnan toimintatuotot muodostuvat seurakunnan palveluista saaduista korvauksista, hautaus- ja kiinteistötoimesta peritävistä maksuista sekä metsätalouden tuloista. Toimintakulut muodostuvat maksetuista palveluista sosiaalikuluneen, palvelujen ja tarvikkeiden ostoista yms. kuluista. Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja mahdollisella Kirkon keskusrahaston avustuksilla. Vuosikate osoittaa toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistojen. Vuosikatteen olisi katettava poistot.

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2012	2013	2014	2015	2016
Toimintatuotot/Toimintakulut %	17,5	6,08	16,4	23,2	8,61
Vuosikate/Poistot %	189	34,7	167,9	139,2	28
Vuosikate/euroa/jäsen	31,13	-6,12	26,14	40,08	-12,78

6.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Laskelma on seuraava:

Rahoituslaskelma

	Vuosi 2015	Vuosi 2016
Varsinainen toiminta ja invest.		
Vuosikate	277 787	-88 128
Satunnaiset erät	-1 870	
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoitus	275 917	-88 128
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-8 298	-178 236
Käyttöom. Myyntivoitot		
Investoinnit	-8 298	-178 236
 Pitkäaikaisten lainojen muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutos	331	3 318
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-33 192	33 522
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-19 253	-5 090
Muut muutokset		31 750
Rahoitustoiminnan kassavirta	-52 114	31 750
Kassavarojen muutos	215 505	-234 613

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2012	2013	2014	2015	2016
Investointien tulorahoitus, %	2086	-	-	3348	-49
Rahavarojen riittävyys, pv	320	252	292	330	272

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka monta prosenttia tilikauden investoinneista pystytään rahoittamaan tilikauden tulorahoituksella. Rahavarojen riittävyys tunnusluku taas kertoo, kuinka monen päivän maksut voitaisiin hoitaa seurakunnan rahavaroilla tilinpäätöspäivänä.

6.3 Tase ja sen tunnusluvut

Seuraavassa esitetään seurakunnan tase ryhmittäin euroina. Vertailuna ovat edellisen tilinpäätöksen summat. Tasetta on pienentänyt vuoteen 2015 verrattuna Kirkkometsän varallisuuden irrottaminen toimeksiantojen pääomista. Kirkkometsällä on oma y-tunnus, ja toimintaa ohjaa Kirkkometsän ohjesääntö. Ohjesäännössä vuodelta 1933 määritellään, että kirkkometsän rahasto on käytettävä ensi sijassa kirkon korjaukseen ja aikanaan sen uudestaan rakentamiseen sekä toisessa sijassa muihin yleisiin rakennuksiin. Kirkkometsän varallisuus todetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

VASTAAVAA

	2015	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet	3 439 726	3 306 984
Sijoitukset	294 580	290 826
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	440 972	285 684
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	48 691	15 170
Rahoitusarvopaperit	57 473	57 959
Rahat ja pankkisaamiset	1 642 896	1 405 240
YHTEENSÄ	5 924 338	5 364 419

VASTATTAVAA

	2015	2016
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	3 587 853	3 587 853
Muut omat rahastot	150 242	150 242
Edellisten tilik. yli/alijäämä	1 435 737	1 488 151
Tilikauden yli/alijäämä	52 415	-402 860
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen pääomat	474 919	322 949
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat		
Saadut ennakot		
Ostovelat	18 116	14 583
Muut velat	21 243	25 847
Siirtovelat	183 813	177 653
YHTEENSÄ	5 924 338	5 364 419

Taseen tunnusluvut

Taseesta saatavat tunnusluvut kuvaavat seurakunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta. Taseen tunnuslukuja ovat:

	2012	2013	2014	2015	2016
Omavaraisuusaste, %	104,21	95,8	96,2	95,9	95,8
Rahoitusvarallisuus euroa/jäsen	196	155	181	220	182
Suhteellinen velkaantuneisuus - %	11,3	12,5	10,2	10,5	11,7
Lainakanta, euroa/jäsen	0	0	0	0	0

6.4 Riskienhallinta

Seurakunnan vakuutukset on keskitetty LähiTapiola-yhtiöihin tarjouskilpailun perusteella. Seurakuntavakuutuksella on vakuutettu kaikki rakennukset täysarvovakuutuksena. Kirkkorakennusten osalta täysarvovakuuttaminen loppui vuoden 2006 lopussa. Kirkkojen täysarvovakuutukset muutettiin 1.1.2007 alkaen siten, että kirkkorakennukselle merkitään täysarvon sijasta vakuutusmääräksi enimmäiskorvausmäärä. Irtaimistovakuutus määräytyy rakennusten neliöiden perusteella, mutta arvokkaampi esineistö on luetteloitu erikseen ja määritelty korvausmäärät. Vakuutus sisältää myös kiinteistöissä tapahtuvan toiminnan vastuuvakuutuksen, lisäkuluvaluutuksen, intressivakuutuksen ja investointivakuutuksen. Vuonna 2003 vakuutusyhtiöt ottivat käyttöön ns. terrorivahingon, joka rajaa korvauksen 3 miljoonaan euroon vakuutustapahtumaa kohti.

Metsissä on täysarvovakuutus 20 kuution omavastuulla. Maksua vähentää aikanaan tehdyt ainaisvakuutukset.

Tapaturmavakuutus kattaa kaikki henkilöt, jotka luetaan työntekijöiksi eli saavat palkkaa. Tähän vakuutukseen liittyy myös työttömyysvakuutus ja työntekijäin ryhmähenkivakuutus.

Yksityistapaturmavakuutuksen nimellä on vakuutettu seurakunnan toimintaan osallistuvat lapset ja aikuiset. Tämä vakuutus kattaa kaikessa toiminnassa mukana olevat seurakuntalaiset, myös kuljetusten yhteydessä sattuvat henkilövahingot korvataan, ellei auton liikennevakuutus niitä korvaa.

Eläkevakuutukset hoidetaan pääosin kirkon keskusrahaston kautta.

Seurakunnan vakuutukset käydään vuosittain läpi vakuutusyhtiön yhteyshenkilön kanssa. Samalla tarkistetaan, että vakuutusarvot ovat kohdallaan.

Riskienhallintaan liittyen rakennuksista on laadittu talon turvallisuussuunnitelmat, joilla ohjeistetaan henkilökuntaa erilaisten vaaratilanteiden varalta. Myös työsuojelun toimintaohjelma tukee osaltaan riskienhallintaa.

7. KIRKKONEUVOSTON ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tilikauden 1.1.2016 – 31.12.2016 alijäämä on 402 860,06 euroa. Kirkkoneuvosto esittää sen kattamista kertyneistä alijäämistä. Toimintakate ylittyi 4 % talousarvion toimintakatteesta. Vuosikate oli negatiivinen ollen – 88 127,99 €. Sekä toimintakatteen että vuosikatteen painumiseen alijäämäiseksi vaikutti ennen kaikkea Kirjanpitolain muutos, jonka myötä tuloslaskelman satunnaisista tuotoista ja kuluista on luovuttu. Kaikki satunnaiset kulut ja tuotot näkyvät muutoksen myötä toimintatuotoissa/ -kuluissa. Tämän johdosta vanhan virastotalon alueen rakennusten purkukustannus on kirjattu toimintakuluihin. Toimintakulut ylittivät talousarvion 0,4 %. Toimintatuotot alittivat talousarvion, koska metsätuloja kertyi budjetoitua huomattavasti vähemmän. Toisaalta myyntituotot ylittyivät joulukuun lopussa pidetyn seurakuntatalon irtaimistohuutokaupan johdosta.

Vuonna 2016 vuosikate painui negatiiviseksi eikä näin ollen kattanut poikkeuksellisen suuria poistoja. Poistot vuonna 2016 olivat huomattavan suuret johtuen seurakuntatalosta kohdistuvasta suuresta puolta jäännösarvoa vastaavasta poistosta. Puretun vanhan virastotalon alueen rakennuksista aiheutui myös suuri jäännöspoisto. Tilikauden tulos muodostui reilusti negatiiviseksi. Poikkeuksellisen suuret poistot tulevat rasittamaan seurakunnan taloutta vielä vuonna 2017.

Verotuloja kertyi vuonna 2016 5,1 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Valtionrahoitusta kertyi 0,5 % budjetoitua enemmän. Vuonna 2016 tilitettiin myös osuuksia aiempien vuosien yhteisöveron tuotosta.

Edellisten tilikausien ylijäämä taseessa oli 1 488 151,93 euroa. Kun siitä vähennetään tilikauden alijäämä, jää ylijäämiä käytettäväksi 1 085 291,87 euroa. Ylijäämiä tulee kulumaan seurakuntatalon investointiin. Rahavarat vähenivät kertomusvuoden aikana 234 613,15 euroa. Vuoden lopussa rahat ja pankkisaamiset olivat yhteensä 1 405 239,71 euroa. Kertomusvuosi 2016 oli seurakunnalle taloudellisesti heikko, vaikka varsinaisessa seurakunnan toiminnassa mikään ei muuttunut. Seurakunnalle on kuitenkin odotettavissa tuloja vanhan virastoalueen myynnistä lähivuosina. Myös Meijerin myynnistä sen toteutuessa syntyisi tuloja, joilla voitaisiin lyhentää uuden seurakuntatalon rakentamiseen otettavaa lainapääomaa. On tärkeää tarkastella seurakunnan toimintaa ja toiminnan toteuttamistapoja kokonaisvaltaisesti, jotta voidaan myös talouden näkökulmasta suunnata varoja oikeisiin kohteisiin ja toimintoihin. Vuosikatteen pitäminen positiivisena on tavoiteltavaa ja tärkeää ja sen saavuttamiseksi voidaan joutua tekemään vaikeita päätöksiä.